

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΠΑΤΡΑΣ

ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Θέμα: «*Ίδρυση - λειτουργία - εκκαθάριση Ε.Π.Ε. βάσει
Ε.Γ.Α.Σ.*»

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ:

Σωτηρόπουλος Γεώργιος

ΣΠΟΥΔΑΣΤΕΣ:

Βάκρου Μαρία

Βελισσάρης Παναγιώτης

Πανούτσος Στέφανος

ΠΑΤΡΑ 2000

ΡΙΘΜΟΣ
ΣΕΛΩΝΗΣ

3034

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΓΕΝΙΚΑ.....	3
-------------	---

ΜΕΡΟΣ Α'

1. ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΥ.....	6
1. Επωνυμία	5
2. Αντικείμενο.....	5
3. Κεφάλαιο.....	6
4. Εταιρικό κεφάλαιο και μερίδιο συμμετοχής.....	6
5. Έδρα.....	9
6. Διαχειριστική περίοδος.....	10
7. Διαχειριστές-Θητεία.....	11
8. Διάρκεια Εταιρείας	12
9. Στοιχεία εταίρων.....	13
2. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ	13
1. Υποχρεωτικά στοιχεία εταιρικής σύμβασης.....	15
2. Προαιρετικές συμφωνίας εταιρικής σύμβασης.....	17
3. ΑΚΥΡΟΤΗΤΑ.....	18
4. ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ.....	20
5. ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΑ ΤΗΣ Ε.Π.Ε.....	21
6. ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΕΓΓΡΑΦΕΣ ΣΥΣΤΑΣΗΣ ΕΠΕ	22
6.1 Θεώρηση βιβλίων	22
6.2 Τηρούμενα βιβλία από την ΕΠΕ.....	23
6.3 Προσωρινά βιβλία Ε.Π.Ε.....	27

ΜΕΡΟΣ Β'

ΣΥΣΤΑΣΗ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗΣ Ε.Π.Ε.....	33
1. Βασικά στοιχεία μονοπρόσωπης Ε.Π.Ε.....	33
2. Εταιρική σύμβαση μονοπρόσωπης Ε.Π.Ε.....	35
3. Διαδικασίες δημοσίευσης καταστατικού μονοπρόσωπης Ε.Π.Ε.....	35
4. Διαδικασίες θεώρησης βιβλίων και στοιχείων.....	35

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΗΣ Ε.Π.Ε.	36
1. Η Συνέλευση των Εταίρων	36
2. Αρμοδιότητες της Συνέλευσης.....	36
3. Είδη Συνελεύσεων	37
4. Σύγκλιση της συνέλευσης.....	38
5. Δικαίωμα ψήφου	40
6. Λήψη αποφάσεων.....	41
7. Διαχείριση και εκπροσώπηση	44
8. Απογραφή και ισολογισμός στην Ε.Π.Ε.	50
9. Ευθύνη διαχειριστών.....	54
10. Δικαιώματα και υποχρεώσεις των εταίρων.....	56
11. Διανομή κερδών.....	66
12. Τροποποίηση του καταστατικού - Μετατροπή και Συγχώνευση	74
13. Αύξηση εταιρικού κεφαλαίου	78
14. Μείωση εταιρικού κεφαλαίου.....	82

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΔΙΑΛΥΣΗ ΚΑΙ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ ΤΗΣ Ε.Π.Ε.	88
ΔΙΑΛΥΣΗ ΤΗΣ Ε.Π.Ε.	88
Λόγοι λύσης της Ε.Π.Ε.	88
ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ ΤΗΣ Ε.Π.Ε.	89
Στάδιο εκκαθάρισης	89
Εκκαθαριστές και ανάκληση αυτών.....	89
Απογραφή και ισολογισμός εκκαθάρισης	91
Λογιστικές εγγραφές εκκαθάρισης.....	91
Παράδειγμα λογιστικής εκκαθάρισης.....	92

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

ΓΕΝΙΚΑ

Η Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης εμφανίστηκε για πρώτη φορά στην Ελλάδα το 1955 με το Ν. 3190/1955 και είναι ο τύπος της εταιρείας που ταιριάζει περισσότερο στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

Η εταιρεία αυτή είναι ένας ενδιάμεσος τύπος μεταξύ των προσωπικών εταιρειών (Ο.Ε. και Ε.Ε.) και της ανώνυμης εταιρείας και αυτό διότι έχει στοιχεία και από τις δυο αυτές μορφές εταιρειών.

Το κύριο χαρακτηριστικό γνώρισμα των εταιρειών αυτών είναι το μικρό κεφάλαιο που χρειάζεται για τη σύστασή τους και η περιορισμένη ευθύνη των εταίρων τους μέχρι το ύψος του κατατεθειμένου εταιρικού κεφαλαίου, όπως ακριβώς συμβαίνει και με τις ανώνυμες εταιρείες, σε αντίθεση με τις προσωπικές εταιρείες των οποίων τα μέλη ευθύνονται πλέον απεριόριστα και με την ατομική τους περιουσία πέρα από το εταιρικό κεφάλαιο το οποίο έχουν εισφέρει.

Άλλο χαρακτηριστικό γνώρισμα είναι ότι φορολογούνται με μικρότερο φορολογικό συντελεστή έναντι των ανωνύμων εταιρειών.

Η ΕΠΕ έχει όμως και ομοιότητες με τις προσωπικές εταιρείες, όπως η καταστατική απαγόρευση ανταγωνισμού στους εταίρους, η δυνατότητα ανάληψης εταιρικών υποχρεώσεων μέσω καταστατικού για εταίρους μη διαχειριστές, ο αποκλεισμός της μεταβίβασης των εταιρικών μεριδίων.

Με τις ανώνυμες εταιρείες έχουν κοινά στοιχεία στο αυξημένο κεφάλαιο, στην οργανωτική δομή, στις διαπιστώσεις της ίδρυσης, στην επωνυμία, στον περιορισμό ευθύνης των εταίρων.

Η σύσταση ΕΠΕ μπορεί να γίνει με διάφορους τρόπους ανάλογα με τον τρόπο κάλυψης του εταιρικού κεφαλαίου και για το λόγο αυτό διαφέρουν και οι διαδικασίες μέχρι την υπογραφή του καταστατικού.

Συνήθως η κάλυψη του εταιρικού κεφαλαίου γίνεται με μετρητά ενώ με μετρητά και εισφορά σε είδος ή μόνο σε είδος είναι χρονοβόρα και δαπανηρή καθότι η αποτίμηση της εισφοράς σε είδος πρέπει να γίνει υποχρεωτικά από την επιτροπή του άρθρου 9 του ΚΝ 2190/20 και μετά να συνταχθεί το καταστατικό.

Το καταστατικό της ΕΠΕ συντάσσεται όπως και της ΑΕ ενώπιον συμβολαιογράφου με την απαραίτητη παράταση δικηγόρου, για τις λοιπές περιοχές της Ελλάδος, επίσης υποχρεωτική είναι η παράσταση και στην περίπτωση που το κεφάλαιό της υπερβαίνει το ποσό των 5 εκατ. δραχμών για τις περιφέρειες των Δικηγορικών Συλλόγων Αθηνών και Πειραιώς.

ΜΕΡΟΣ Α΄

ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΥ

Τα βασικά στοιχεία τα οποία αποτελούν το καταστατικό είναι τα εξής:

1. Επωνυμία

Η επωνυμία είναι το όνομα της εταιρείας με το οποίο αυτή εμφανίζεται και διενεργεί τις εμπορικές συναλλαγές της.

Αυτή σχηματίζεται είτε από το όνομα ενός ή περισσότερων εταίρων είτε προσδιορίζεται από το αντικείμενο των εργασιών της είτε και από τα δυο μαζί αλλά απαραίτητα θα πρέπει να φέρει και τις λέξεις «Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης».

Η επωνυμία θα πρέπει να είναι αληθής και όχι παραπλανητική προς τα ονόματα των εταίρων και να αναγράφονται ολογράφως οι λέξεις «Εταιρεία περιορισμένης ευθύνης και αν πρόκειται για μονοπρόσωπη ΕΠΕ να προηγείται η λέξη «Μονοπρόσωπη».

2. Αντικείμενο

Στο άρθρο 3 του Ν. 3190/1955 ορίζεται ότι η ΕΠΕ είναι εμπορική έστω και αν ο σκοπός αυτής δεν είναι εμπορική επιχείρηση, ενώ με την παράγραφο 2 του ίδιου άρθρου απαγορεύεται η άσκηση ορισμένων δραστηριοτήτων, όπως τραπεζικές, ασφαλιστικές, χρηματοπιστηριακές, διαχείριση χαρτοφυλακίου

αξιογράφων, διαχείριση αμοιβαίων κεφαλαίων, χρηματοδοτική μίσθωση, πρακτορεία επιχειρηματικών απαιτήσεων, προώθηση και υλοποίηση επενδύσεων υψηλής τεχνολογίας και αθλητικές δραστηριότητες.

3. Κεφάλαιο

Το εταιρικό κεφάλαιο δεν μπορεί να είναι μικρότερο από τα 3.000.000 δρχ, ενώ θα πρέπει να είναι ολοσχερώς καταβεβλημένο κατά την υπογραφή του καταστατικού.

Επίσης το ήμισυ αυτού θα πρέπει να είναι καταβεβλημένο σε μετρητά, για να είναι έγκυρη η σύμβαση σύστασης της ΕΠΕ.

Το εταιρικό κεφάλαιο διαιρείται σε εταιρικά μερίδια από τα οποία το καθένα δεν μπορεί να είναι μικρότερο των 10.000 δρχ.

4. Εταιρικό κεφάλαιο και μερίδιο συμμετοχής

Σύμφωνα με το άρθρο 27 παρ. 1 του Ν. 3190/1955 το εταιρικό και εταιρικά μερίδια του καθενός εταίρων, που αποτελούν και τη μερίδα συμμετοχής αυτού στην ΕΠΕ έχει διπλή έννοια γιατί αφενός αποτελεί την υποχρέωση που έχει ο εταίρος να καταβάλλει έστω το ελάχιστο κεφάλαιο για την συμμετοχή του στην εταιρεία και από αυτή του την ιδιότητα απορρέουν τα σχετικά δικαιώματα και υποχρεώσεις του εταίρου από και προς την εταιρεία.

Ο αριθμός των εταιρικών μεριδίων καθώς και η ονομαστική αξία του καθενός πρέπει, υποχρεωτικά, να αναγράφονται στο καταστατικό ώστε να είναι έγκυρη η σύμβαση της σύστασης της εταιρείας. Επίσης θα πρέπει να

αναφέρεται η παρατήρηση ότι ο αριθμός των εταιρικών μεριδίων έκαστου εταίρου, που θα συμμετάσχει στην υπό ίδρυση ΕΠΕ δεν μπορεί να είναι μικρότερο του ενός, καθότι το ένα εταιρικό μερίδιο αποτελεί το ελάχιστο ποσό του κεφαλαίου που πρέπει υποχρεωτικά να καταβάλει ο εταίρος για την συμμετοχή του στο εταιρικό κεφάλαιο αυτής.

Για παράδειγμα, αν κάποιος θέλει να συμμετάσχει στο Μετοχικό Κεφάλαιο ανώνυμης εταιρείας με 100 δρχ., αυτό μπορεί να γίνει, αν η ονομαστική αξία της μετοχής της υπό σύστασης Ανώνυμης Εταιρείας είναι 100 δρχ. καθότι από το νόμο 2190/1920 προβλέπεται ως ελάχιστη ονομαστική αξία της μετοχής το ποσόν των 100 δρχ., ενώ απεναντίας δεν μπορεί να συμμετάσχει στο εταιρικό κεφάλαιο της ΕΠΕ αν δεν καταβάλει το ελάχιστο ποσό των 1000 δρχ. που είναι η ελάχιστη αξία ενός εταιρικού μεριδίου.

Είναι κατανοητό ότι το εταιρικό μερίδιο δεν μπορεί να είναι μικρότερης αξίας των 10.000 δρχ. και αν συμβεί η αξία του εταιρικού μεριδίου να καλύπτεται με εισφορά σε είδος και αυτή να είναι μικρότερη των εν λόγω ποσού θα πρέπει η διαφορά να καλύπτεται με μετρητά και το εταιρικό μερίδιο στις ΕΠΕ δεν μπορεί να παραστεί σε μετοχές όπως συμβαίνει στις ανώνυμες εταιρείες.

Παρόλα αυτά το εταιρικό μερίδιο που δεν μπορεί να παραστεί σε μετοχές θεωρείται ως ένα ιδιόρρυθμο περιουσιακό δικαίωμα και κατοχυρώνει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του εταίρου από και προς την εταιρεία.

Έτσι αφού το εταιρικό μερίδιο δεν είναι αξιόγραφο διαφέρει του αξιόγραφου κατά την μεταβίβαση και την άσκηση των δικαιωμάτων που

απορρέουν από αυτό και όπως συμβαίνει με την μετοχή που δεν αποτελεί πράγμα κατά την έννοια του νόμου, δεν μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο εμπράγματων δικαιώματος.

Ως προς την αξία του εταιρικού παρατηρούμε ότι διακρίνεται σε ονομαστική και πραγματική.

Η ονομαστική συμπίπτει με την πραγματική αξία κατά τη σύσταση της εταιρείας ενώ η πραγματική στη συνέχεια διαφοροποιείται ανάλογα με το ύψος της καθαρής θέσης της εταιρείας σε δεδομένη χρονική στιγμή.

Το εταιρικό μερίδιο διέπεται από ορισμένες αρχές μερικές από τις οποίες είναι ίδιες με τις αρχές που διέπουν τη μετοχή της Ανώνυμης Εταιρείας, όπως η αρχή της ισότητας με ορισμένες εξαιρέσεις, η αρχή του αδιαιρέτου ενώ άλλες χαρακτηρίζουν μόνο το εταιρικό μερίδιο και αυτές είναι η αρχή της δυνατότητας αποκλεισμού ή περιορισμού της μεταβίβασης του και η δυνατότητα επιβολής πρόσθετων υποχρεώσεων. Έχει γίνει γενικά δεκτό πως κατά της σύστασης ΕΠΕ πέραν των κοινών εταιρικών μεριδίων, μπορούν και να δοθούν και προνομιούχα, ως και επικαρπίας εταιρικά μερίδια παρότι δεν υπάρχει σχετική διάταξη στον Ν 3190/1955, ενώ απεναντίας στον Κ.Ν. 2190/1920. Συνοπτικά θα πρέπει να τονιστεί σχετικά με το εταιρικό κεφάλαιο της ΕΠΕ ότι:

1. Το κεφάλαιο κατά την κατάρτιση του Καταστατικού πρέπει να καταβάλλεται ολοκληρωτικά διότι σε αντίθεση περίπτωση η σύσταση της ΕΠΕ είναι άκυρη.
2. Στο καταστατικό πρέπει να υπάρχει διάταξη για το κεφάλαιο και βεβαίωση των ιδρυτών ότι έχει καταβληθεί.

3. Σε περίπτωση εισφοράς σε είδος η αποτίμηση πρέπει να γίνεται από την επιτροπή του άρθρου 9 του Κ.Ν. 2190/1920 (άρθρο 5 του 3190/1955) και να περιλαμβάνεται και η σχετική έκθεση της επιτροπής στο καταστατικό της εταιρείας.
4. Απαγορεύεται η απόκτηση των δικών της εταιρικών μεριδίων από την ίδια την εταιρεία.
5. Διατήρηση του εταιρικού κεφαλαίου καθ' όλη τη διάρκεια της λειτουργίας της εταιρείας.

5. Έδρα

Ως έδρα της εταιρείας ορίζεται ένας Δήμος ή μια Κοινότητα της Ελλάδος, στον οποίο πραγματικά ασκείται η διοίκηση της. Στην πράξη συνηθίζεται να αναγράφεται η πλήρης διεύθυνση της εταιρείας. Αυτό, βεβαίως διευκολύνει πλήρως την εταιρεία στις συναλλαγές της αλλά από την άλλη σε περίπτωση μεταφοράς της δραστηριότητας της εταιρείας εντός του ιδίου Δήμου ή της ίδιας Κοινότητας αποτελεί δαπανηρή και χρονοβόρα διαδικασία αφού πρέπει να τροποποιηθεί το σχετικό άρθρο του καταστατικού. Γι' αυτό προτείνεται η αναγραφή στο καταστατικό ως έδρα Δήμος ή Κοινότητα και στη συνέχεια η απόφαση των διαχειριστών να ορισθεί η οδός και ο αριθμός και να δημοσιευθεί η ανακοίνωση της συγκεκριμένης διεύθυνσης των γραφείων της εταιρείας στο Πρωτοδικείο και στο Φ.Ε.Κ. όπως ορίζει το άρθρο 8 του Ν. 3190/1933 πράγμα που συμβαίνει και στις ανώνυμες εταιρείες.

6. Διαχειριστική περίοδος

Η λήξη της διαχειριστικής περιόδου μπορεί να οριστεί για τις 30/6/XX ή για τις 31/12/XX. Το πότε μια εταιρεία διαλέγει να τελειώνει η διαχειριστική της περίοδο εξαρτάται από τους ιδρυτές της και από το αντικείμενο εργασιών μιας εταιρείας είναι η παροχή της εκπαίδευσης την συμφέρει να λήγει την 30/6/XX που τελειώνει και η σχολική χρονιά.

Η διάρκεια της διαχειριστικής περιόδου είναι δωδεκάμηνη και ειδικά μόνο για την πρώτη διαχειριστική περίοδο μπορεί να είναι και μεγαλύτερη και μέχρι 24 μήνες από την σύσταση της εταιρείας.

Η αυξημένη υπερδωδεκάμηνη διαχειριστική περίοδος εξυπηρετεί τη νεοσύστατη εταιρεία τόσο από οικονομική όσο και από οργανωτική άποψη και γι' αυτό οι διαχειριστική περίοδο.

Για τη μετάθεση του χρόνου λήξης της διαχειριστικής περιόδου από 30/6 σε 31/12 ή και αντίστροφα ενός εκιδευματία με βιβλία Γ' κατηγορίας μετατρέπεται ύστερα από έγκριση του προϊσταμένου της Δ.Ο.Υ. κατόπιν σχετικής αίτησης του ενδιαφερομένου και εφόσον συντρέχουν ειδικοί λόγοι όπως αλλαγή του αντικειμένου εργασιών, αναδιοργάνωση, μηχανοργάνωση. Τέλος ότι αφορά την μετάθεση του χρόνου λήξης της διαχειριστικής περιόδου, της πρώτης, για Α.Ε., Ε.Π.Ε., Ο.Ε. και Ε.Ε. που έχει οριστεί από καταστατικό και είναι μικρότερη των 24 μηνών αρκεί η τροποποίηση του σχετικού άρθρου του καταστατικού της και η ολοκλήρωση της σχετικής διαδικασίας πριν όμως της λήξης της αρχικά δοθείσης διαχειριστικής περιόδου.

7. Διαχειριστές - Θητεία

Σύμφωνα με το άρθρο 16 του Ν. 3190/1955 η διαχείριση και εκπροσώπηση της εταιρείας, εφόσον δεν ορισθεί διαχειριστής από το καταστατικό ή από τη Γενική Συνέλευση ασκείται από όλους τους εταίρους της εταιρείας.

Όταν η διαχείριση ασκείται από όλους τους εταίρους και κάποιος από αυτούς απεβιώσει ή αποχωρήσει, οι κληρονόμοι αυτού ή ο νέος εταίρος αποτελούν το νέο διαχειριστή εκτός και υπάρχει σχετική αναγόρευση στο καταστατικό. Όταν πάλι έχει οριστεί διαχειριστής για ορισμένο χρονικό διάστημα και παρέλθει ο χρόνος αυτός χωρίς να αντικατασταθεί τότε πάλι η διαχείριση ασκείται συλλογικά.

Στο επόμενο άρθρο το 17 του Ν. 3190/1955 η διαχείριση της εταιρείας είναι δυνατόν να ανατεθεί σε έναν ή η περισσότερους εταίρους ή μη εταίρους και για περιορισμένο ή μη χρονικό διάστημα, από το καταστατικό ή με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των εταίρων οπότε η διαχείριση αυτή καλείται καταστατική διαχείριση.

Σε περίπτωση που θα οριστούν περισσότεροι από ένας διαχειριστές και δεν έχει ορισθεί το πως θα λαμβάνονται οι αποφάσεις τότε πάλι οι διαχειριστές ενεργούν συλλογικά.

Στην απόφαση της Γενικής Συνέλευσης για τον διορισμό των διαχειριστών θα πρέπει να αναφέρεται και στη συνέχεια να δημοσιοποιείται το αν οι διαχειριστές αυτοί δεσμεύουν την εταιρεία ή ενεργούν μεμονωμένα.

Ως διαχειριστές δεν μπορούν να διοριστούν οι δημόσιοι υπάλληλοι, τακτικοί και έκτακτοι καθηγητές των Πανεπιστημίων Αθηνών, Θεσσαλονίκης και των λοιπών ανώτατων ισότιμων σχολών.

Ως διαχειριστής μπορεί να οριστεί οποιοδήποτε πρότυπο - έστω και αν έχει περιορισμένη δικαιοπρακτική ικανότητα, ακόμη και νομικό πρόσωπο με την προϋπόθεση να ορίσει την εκάστοτε εκπρόσωπό του στη διαχείριση της εταιρείας. Ακόμη ως διαχειριστής μπορεί να ορισθεί και αλλοδαπό πρόσωπο και εφόσον δεν είναι υπήκοος κράτους-μέλους της ευρωπαϊκής ένωσης να έχει άδεια εργασίας.

Τώρα για τον αριθμό των διαχειριστών δεν υπάρχει περιορισμός απλώς το καταστατικό μπορεί να ορίζει ένα κατώτατο και ανώτατο αριθμό.

Για αποφυγή μελλοντικών εξόδων και ταλαιπωρίας στο αρχικό καταστατικό θα πρέπει να ορίζονται οι διαχειριστές, ο χρόνος της θητείας τους και οι αρμοδιότητες αυτών.

8. Διάρκεια Εταιρείας

Στο καταστατικό της ΕΠΕ όπως και σε όλες τις μορφές εταιρειών αναφέρεται ο χρόνος διάρκειας αυτής και αν ηδλημένα ή όχι δεν αναφέρεται δεν επιφέρει ακύρωση της εταιρείας.

9. Στοιχεία εταίρων

Στην εταιρική σύμβαση απαραίτητα στοιχεία είναι το όνομα, επώνυμο, κατοικία, η ιδιγένεια των εταίρων ενώ αν πρόκειται για νομικό πρόσωπο πρέπει να αναφέρεται ή πλήρης επωνυμία και η έδρα αυτού.

Σύμφωνα με το άρθρο 6 του Ν. 3190/1955 η εταιρική σύμβαση πρέπει να περιέχει τα παραπάνω στοιχεία και να καταρτίζεται μόνο με συμβολαιογραφικό έγγραφο και να υπογράφεται από όλους τους εταίρους.

2. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

Στην εταιρική πράξη σύμβασης Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης περιλαμβάνονται όλα τα στοιχεία των εταίρων καθώς και της εταιρείας. Δίνεται μεγάλη προσοχή των γενικών και ειδικών συμφωνιών στις οποίες έχουν καταλήξει μεταξύ τους οι εταίροι καθώς του ότι πρέπει να περιλαμβάνονται όλα τα απαραίτητα στοιχεία του νόμου έτσι ώστε να είναι έγκυροι.

Πριν όμως φτάσουμε στην υπογραφή της σύμβασης χρειάζονται πιο πριν κάποιες προκαταρκτικές εργασίες.

Η σύμβαση σύστασης Ε.Π.Ε. υπογράφεται ενώπιον συμβολαιογράφων με την υποχρεωτική παράσταση δικηγόρου, εκτός αν υπογράφεται η σύμβαση στην περιφέρεια της Αθήνας ή του Πειραιά και το κεφάλαιο της δεν ξεπερνά τα 5.000.000 δρχ.

Η αμοιβή του δικηγόρου υπολογίζεται σε ποσοστό 1% για κεφάλαιο μέχρι 5.000.000 πέραν δε αυτού του ποσού 0,5% και η οποία κατατίθεται στον

Δικηγορικό Σύλλογο που είναι γραμμένος ο δικηγόρος μαζί με το σχέδιο σύμβασης της εταιρείας.

Η απόδειξη είσπραξης του Δικηγορικού Συλλόγου εκδίδεται σε τέσσερα αντίγραφα, εκ των οποίων το ένα, το πρωτότυπο μαζί με ένα αντίγραφο με το σχέδιο της σύμβασης που είναι θεωρημένο από τον Δικηγορικό Σύλλογο τα παίρνει ο δικηγόρος για να δώσει στον συμβολαιογράφο προκειμένου να υπογραφεί η σύμβαση σύστασης της ΕΠΕ.

Ο συμβολαιογράφος για να προχωρήσει στην υπογραφή της σύμβασης πρέπει να του έχουν προσκομισθεί τα παρακάτω δικαιολογητικά:

- Επικυρωμένο αντίγραφο της σύμβασης από το Δικηγορικό Σύλλογο.
- Απόδειξη είσπραξης της αμοιβής του δικηγόρου, του Δικηγορικού Συλλόγου σε δυο αντίτυπα και
- Αποδεικτικά φορολογικής ενημερότητας των ιδρυτών της εταιρείας.

Μετά την υπογραφή της σύμβασης από τους ιδρυτές και τον παριστάμενο δικηγόρο, ο συμβολαιογράφος επιστρέφει την απόδειξη κατάθεσης της αμοιβής του δικηγόρου στον Δικηγορικό Σύλλογο, στο σώμα της οποίας σημειώνει ο συμβολαιογράφος τον αριθμό της πράξης σύστασης της εταιρείας ενώ υποχρεούται να στέλνει το άλλο αντίτυπο της απόδειξης της είσπραξης κάθε τρίμηνο στο Υπουργείο Οικονομικών, στη Διεύθυνση Ελέγχων.

Με βάση την παραπάνω απόδειξη ο δικηγόρος εισπράττει αμέσως από τον Δικηγορικό Σύλλογο το 65% της κατατεθείσης αμοιβής του και το υπόλοιπο 35% παρακρατείται από τον Σύλλογο για το ταμείο Σύνταξης Νομικών.

Το καθεστώς αυτό ισχύει για τον Δικηγορικό Σύλλογο Αθηνών και Πειραιώς ενώ για τους λοιπούς Δικηγορικούς Συλλόγους ισχύουν διαφορετικά καθεστώτα.

Παράλληλα ο δικηγόρος εκδίδει απόδειξη παροχής υπηρεσιών με το ποσό που εισπράττει δηλαδή το 65% της κατατεθείσης αμοιβής και του γίνεται παρακράτηση 15% για φόρο εισοδήματος, ο οποίος αποδίδεται μετά των λοιπών φόρων Ζ' κατηγορίας από τη συσταθείσα εταιρεία.

1. Υποχρεωτικά στοιχεία εταιρικής σύμβασης

- i) Πλήρη στοιχεία εταίρων, δηλαδή το όνομα, πατρώνυμο-επώνυμο, ημερομηνία γέννησης, επάγγελμα, κατοικία ιθαγένεια και αν πρόκειται για νομικά πρόσωπα, η πλήρης επωνυμία και έδρα αυτού.
- ii) Εταιρική Επωνυμία, που σχηματίζεται, είτε από το όνομα ενός ή περισσότερων εταίρων είτε από το αντικείμενο εργασιών της επιχείρησης που ασκεί η εταιρεία είτε και από τον συνδυασμό και των δύο με υποχρεωτική αναγραφή και των λέξεων «ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ»
- iii) Έδρα της εταιρείας ορίζεται ένας Δήμος ή μια Κοινότητα της ελληνικής επικράτειας.

Εάν υπάρχει διάσταση μεταξύ του αναγραφόμενου στην εταιρική σύμβαση τύπου ως έδρα της εταιρείας και εκείνου όπου πραγματικά ασκείται η διοίκηση αυτής, ως έδρα λαμβάνεται υπόψη ο τύπος όπου ασκείται η διοίκηση. Έχει μεγάλη σημασία να προορίζεται η έδρα της Ε.Π.Ε. για λόγους πέραν των άλλων και για τους φορολογικούς.

iv) Κεφάλαιο της εταιρείας καθορίζεται ως ελάχιστο το ποσό των 3.000.000 δρχ. χωρίς περιορισμό ως προς το ύψος με την παρατήρηση ότι το εταιρικό κεφάλαιο να είναι διαιρετό δια της ονομαστικής αξίας του εταιρικού μεριδίου ή των πολλαπλών αυτής που ως ελάχιστη αξία είναι το ποσό των 10.000 δρχ.

Εδώ πρέπει να σημειωθεί ότι ο κάθε εταίρος συμμετέχει με μια μόνο εταιρική μερίδα με ένα ή περισσότερα εταιρικά μερίδια και κατά την σύνταξη της ιδρυματικής πράξης θα πρέπει να υπάρχει των ιδρυτών εταίρων ότι το εταιρικό κεφάλαιο κατατέθηκε ολοσχερώς κατά την ημέρα της υπογραφής του καταστατικού.

v) Τέλος η διάρκεια της εταιρείας θα πρέπει να είναι ορισμένη π.χ. 20 ετών αν και η παράλειψη αναγραφής της δεν αποτελεί λόγω ακυρότητας της εταιρείας.

vi) Ανάθεση της διαχείρισης και εκπροσώπησης της εταιρείας σε ένα ή περισσότερα πρόσωπα, εταίρους ή μη, με προσδιορισμό των αρμοδιοτήτων τους, ως και της διάρκειας θητείας αυτών μέσω της ιδρυματικής πράξης της εταιρείας, είναι επιβεβλημένη, αφενός μεν για την καλύτερη και αποτελεσματική λειτουργία της εταιρείας κατά τη διάρκεια των καθημερινών συναλλαγών της, αφετέρου δε για την αποφυγή μελλοντικών οικονομικών επιβαρύνσεων.

Η ανάθεση διαχείρισης των εταιρικών υποθέσεων ως και της εκπροσώπησης της εταιρείας μπορεί να γίνει και με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης όπου με την απόφαση αυτή που τους εκλέγει και ρυθμίζει τις ενέργειές τους πρέπει να δημοσιευτεί σύμφωνα με το άρθρο 8 του Ν.

3190/1955, αρκεί οι ελεγχόμενοι διαχειριστές να έχουν δικαίωμα δικαιοπραξίας.

2. Προαιρετικές συμφωνίας εταιρικής σύμβασης

Τα προαιρετικά στοιχεία που μπορεί να περιέχει η εταιρική σύμβαση βάσει της § 3 του άρθρου 6 του Ν. 3190/1955 είναι τα παρακάτω:

1) Συμφωνία μεταξύ των εταίρων για άλλες παρεπόμενες παροχές που δεν αποτελούν εισφορές σε χρήμα ή σε είδος κατά το άρθρο 5 του παρ. 1 του 3190/1955 δηλαδή εισφορές που δεν υπόκειται στην ελεγκτική διαδικασία, ούτε είναι υποχρεωτικά εμφανίσιμες στον ισολογισμό. Τέτοιες είναι η υποχρέωση δανειοδότησης της εταιρείας η παροχή εργασίας, η παροχή χρήσης κινητού ή ακινήτου πράγματος από την εταιρεία, η ανάληψη εταιρικών μεριδίων επί αυξήσεως κεφαλαίου.

Η υποχρέωση σε παρεπόμενες παροχές είναι δυνατόν να βαρύνει όλους ή ορισμένους εταίρους, επιβάλλεται μετά ή άνευ ανταλλάγματος και είναι καθαρά θέμα συμφωνίας μεταξύ των εταίρων, με την αρχική ιδρυτική ή με μεταγενέστερη πράξη.

2) Συμφωνία περί απαγόρευσης στους μη διαχειριστές εταίρους του ανταγωνισμού.

3) Συμφωνίες για έξοδο των εταίρων.

4) Συμφωνία για λύση της εταιρείας για λόγο εκτός αυτών που προβλέπει ο νόμος.

5) Συμφωνία σχετικές με την απαγόρευση της μεταβίβασης ή υπό όρους μεταβίβασης εταιρικού μεριδίου. Όλες οι παραπάνω προαιρετικές συμφωνίες είναι ισχυρές όταν περιλαμβάνονται στην ιδρυματική πράξη ή σε μεταγενέστερη πράξη που τροποποιεί την αρχική.

3. ΑΚΥΡΟΤΗΤΑ

Στο άρθρο 7 του Ν. 3190/1955 περιλαμβάνονται όλα τα στοιχεία τα οποία αν δεν έχουν συμπεριληφθεί στη σύσταση της εταιρείας κηρύσσεται ως άκυρη.

Αναλυτικότερα τα στοιχεία αυτά είναι τα εξής:

1. Ελάχιστο ύψος εταιρικού κεφαλαίου 3.000.000 δρχ.
2. Κατάρτιση εταιρικής σύμβασης μόνο με συμβολαιογραφικού έγγραφο.
3. Έλλειψη εταιρικής επωνυμίας.
4. Έλλειψη του σκοπού της εταιρείας.
5. Έλλειψη της βεβαίωσης των ιδρυτών εταίρων περί της καταβολής του εταιρικού κεφαλαίου.
6. Έλλειψη της μερίδας συμμετοχής και τα τυχόντα επιπλέον του ενός εταιρικά μερίδια συμμετοχής του καθενός εταίρου.
7. Αν ο σκοπός της εταιρείας είναι παράνομος ή αντίθετος στη δημόσια τάξη.
8. Αν όλοι οι ιδρυτές της εταιρείας κατά την ημέρα της υπογραφής της εταιρικής σύμβασης δεν είχαν την ικανότητα για δικαιοπραξία.

9. Απουσία ενδείξεων σχετικών με τον προσδιορισμό του αντικειμένου των εισφορών σε είδος, την αποτίμηση αυτών το όνομα του εισφέροντας εταίρου και το σύνολο της αξίας των εισφορών σε είδος.

Αν στην ιδρυτική πράξη δεν αναφέρονται η επωνυμία ως και ο σκοπός της εταιρείας αυτά μπορούν να θεραπευτούν με μεταγενέστερη συμβολαιογραφική πράξη που θα συμπληρώνει την αρχική και θα υπογραφεί από όλους τους εταίρους, ενώ παράλληλα θα πρέπει να υποβληθεί και στις διατυπώσεις της δημοσιότητας που προβλέπει το άρθρο 8 του Ν. 3190/1955.

Η ακυρότητα της εταιρείας, επέρχεται κατόπιν δικαστικής απόφασης, η οποία υποβάλλεται στις διατυπώσεις της δημοσιότητας του άρθρου 8 του Ν. 3190/1955 από αγωγή που ασκείται σε κάθε πρόσωπο που έχει έννομο συμφέρον και απευθύνεται κατά της εταιρείας.

Τέλος όλες οι πράξεις που πραγματοποιήθηκαν στο όνομα της ανώνυμης εταιρείας ισχυρές και οι εταίροι που είναι υπαίτια για την ακυρότητα αυτής ευθύνονται απεριόριστα και σε ολόκληρο έναντι των αναίτιων εταίρων και τρίτων για κάθε ζημιά που προέκυψε από την ακυρότητα αυτή, η οποία συνεπάγεται πέρα των αστικών ευθυνών και ποινικές.

Η ακύρωση της εταιρείας επιφέρει αυτόματα και τη λύση της και τη θέση αυτής σε καθεστώς εκκαθάρισεως, η δε δικαστική απόφαση που αναγγέλλει και την ακυρότητα ορίζει έναν ή περισσότερους εκκαθαριστές που θα αναλάβουν τη διαδικασία της εκκαθάρισης της εταιρείας.

4. ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ

Με το άρθρο 4 του Π.Δ. 419/86 τροποποιήθηκαν οι παράγραφοι 1, 2, 4 και 6 του άρθρου 8 του νόμου 3190/1955 που αφορά τη δημοσιότητα της Ε.Π.Ε.

Η δημοσιότητα της Ε.Π.Ε. περιλαμβάνει δυο χωριστές ενέργειες

α) Πρωτοδικείο

Αντίγραφο της εταιρικής σύμβασης κατατίθεται με επιμέλεια κάθε εταίρου ή διαχειριστή και υποχρεωτικά από το συμβόλαιογράφο, μέσα σ' ένα μήνα από την κατάρτισή της, στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου της έδρας της εταιρείας. Το Π.Δ. 419/86 άρθρο 4 προβλέπει τη σύσταση μητρώου Ε.Π.Ε. Οι καταχωριζόμενες εταιρείες αριθμούνται. Ο δε αριθμός καταχώρησης, που αποτελεί τον αριθμό μητρώου της εταιρείας, αναγράφεται στο φάκελο και τη μερίδα της εταιρείας.

Ο αριθμός μητρώου μνημονεύεται επίσης σε κάθε έγγραφο που υποβάλλεται για καταχώρηση στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου και σε κάθε έγγραφο ή πιστοποιητικό της υπηρεσίας αυτής. Ο αριθμός μητρώου εταιρείας δεν μπορεί να δοθεί σε άλλη, ακόμη και μετά τη λήξη της.

β) Στην εφημερίδα της Κυβέρνησης

Με επιμέλεια κάθε εταίρου ή διαχειριστή και με δαπάνες της ενδιαφερόμενης εταιρείας δημοσιεύεται στο τεύχος Ανωνύμων Εταιρειών και Εταιρειών Περιορισμένη Ευθύνης της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως, ανακοίνωση για την καταχώρηση στο οικείο Μητρώο Εταιρειών

Περιορισμένης Ευθύνης, που περιλαμβάνει τα βασικά στοιχεία της εταιρικής σύμβασης, ιδρυτές, κεφάλαιο, έδρα, σκοπό, διαχειριστές κλπ.

Σε κάθε περίπτωση που η εταιρεία ιδρύει υποκαταστήματα στην περιφέρεια άλλου Πρωτοδικείου, έξω από την έδρα της, πρέπει να κατατίθεται στη Γραμματεία αυτού του Πρωτοδικείου, με επιμέλεια κάθε εταίρου ή διαχειριστή, αντίγραφο της εταιρικής σύμβασης μέσα σε ένα μήνα από την ίδρυση του υποκαταστήματος.

Ο Γραμματέας καταχωρίζει την εταιρική σύμβαση στο Μητρώο Εταιρειών Περιορισμένης Ευθύνης, με την ευδιάκριτη ένδειξη «υποκατάστημα». Για τις υποχρεώσεις που δημιουργούνται πριν από την ολοκλήρωση των παραπάνω διατυπώσεων, ευθύνονται μαζί με την εταιρεία και οι διαχειριστές σε ολόκληρο. Τα κείμενα που υποβάλλονται για δημοσίευση στο τεύχος Αωνύμων Εταιρειών και Εταιρειών Περιορισμένης Ευθύνης της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως, πρέπει απαραίτητα να έχουν θεωρηθεί από τον αρμόδιο Γραμματέα Πρωτοδικών.

5. ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΑ ΤΗΣ Ε.Π.Ε.

Η Ε.Π.Ε. αποκτά τη νομική προσωπικότητα μόνο μετά τις δημοσιεύσεις στο Πρωτοδικείο και στο Φ.Ε.Κ. Πριν από τη δημοσίευση στην εφημερίδα της κυβερνήσεως, της ανακοίνωσης για τη σύσταση της ΕΠΕ ο συμβληθέντες ευθύνονται απεριόριστα και σε ολόκληρο, δηλαδή η εταιρεία την περίοδο αυτή λειτουργεί στην ομόρρυθμη εταιρεία. Αν σε τρεις μήνες από την δημοσίευση η εταιρεία αναλαμβάνει τις γενόμενες προ του χρόνου αυτού, στο όνομα της πράξης, τότε ευθύνεται μόνο η εταιρεία.

6. ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΕΓΓΡΑΦΕΣ ΣΥΣΤΑΣΗΣ ΕΠΕ

6.1 Θεώρηση βιβλίων

Ένα θεωρημένο από το Πρωτοδικείο αντίγραφο του καταστατικού της εταιρεία προσκομίζεται στην οικία οικονομική εφορία και υποβάλλεται ταυτόχρονα δήλωση έναρξης εργασιών, συμπληρώνοντας τα κατάλληλα έντυπα ΦΠΑ. Η οικονομική εφορία χορηγεί στην εταιρεία αριθμό φορολογικού μπρώου και προχωρεί στην θεώρηση των προβλεπομένων από τον Κ.Β.Ι βιβλίων και στοιχείων της ΕΠΕ.

Για τη θεώρηση των βιβλίων και στοιχείων της εταιρείας στην οικονομική εφορία χρειάζονται:

1. Αντίγραφο του καταστατικού της ΕΠΕ θεωρημένο από το Πρωτοδικείο της έδρας της εταιρείας.
2. Το τριπλότυπο του ΤΑΠΕΤ από το οποίο αποδεικνύεται ότι κατατέθηκε στο Εθνικό Τυπογραφείο για δημοσίευση στην εφημερίδα της κυβερνήσεως η ανακοίνωση σύστασης της εταιρείας (ΤΑΠΕΤ= Ταμείο Υπαλλήλων Εθνικού Τυπογραφείου).
3. Το μισθωτήριο συμβόλαιο του ακινήτου που μισθώνει η εταιρεία για γραφεία της έδρας της. Αν το ακίνητο είναι ιδιοκτησία της εταιρείας, τότε υποβάλλεται υπεύθυνη δήλωση του νόμου 1599/86.
4. Υπεύθυνη δήλωση του Ν. 1599/86 ότι θα προσκομιστεί αντίγραφο του ΦΕΚ στο οποίο θα δημοσιευτεί το καταστατικό της εταιρείας.

Τα στοιχεία υπόκειται σε θεώρηση ατελώς και μόνο στις περιπτώσεις που απαιτεί ρητά ο ΚΒΣ ενώ τα βιβλία κατά τη θεώρησή τους χαρτοσημαίνονται.

Τα βιβλία και στοιχεία του υποκαταστήματος θεωρούνται από την οικονομική εφορία της έδρας της εταιρείας ή από την οικονομική εφορία στην οποία υιάγεται το υποκατάστημα (άρθρο 19 παρ. 3 ΚΒΣ).

6.2 Τηρούμενα βιβλία από την ΕΠΕ

Η εταιρεία περιορισμένης ευθύνης τηρεί υποχρεωτικά βιβλία γ' κατηγορίας του ΚΒΣ, ανεξάρτητα από το ύψος των ετησίων ακαθάριστων εσόδων της (άρθρο 4 παρ. 2 ΚΒΣ). Τα βιβλία της τρίτης κατηγορίας ορίζει το άρθρο 7 του ΚΒΣ αλλά όχι λεπτομερώς.

Στην παράγραφο 1 του άρθρου αυτού αναφέρεται ότι: «Ο επιτηδευματίας της τρίτης κατηγορίας, για την άσκηση του επαγγέλματός του, τηρεί λογιστικά βιβλία κατά τη διγίλογραφική μέθοδο και με οποιοδήποτε λογιστικό σύστημα, σύμφωνα πάντα με τις παραδεκτές αρχές της λογιστικής».

Στην παράγραφο 2 του ίδιου άρθρου ορίζεται ότι: «Ο επιδευματίας της τρίτης κατηγορίας βιβλίων εφαρμόζει υποχρεωτικά το Ελληνικό Γενικό Λογιστικό Σχέδιο μόνο ως προς τη δομή, την ονοματολογία και το περιεχόμενο των πρωτοβάθμιων και δευτεροβάθμιων λογαριασμών, με εξαίρεση τους λογαριασμούς της ομάδας 9, οι οποίοι δεν τηρούνται». Εταιρείες όμως που ελέγχονται από το Σώμα Ορκωτών Ελεγκτών υποχρεούνται να τηρούν και τους λογαριασμούς της ομάδας 9 (άρθρο 7 του Ν. 1882/901).

Από το συνδυασμό των διαφόρων διατάξεων του Κ.Β.Σ. μπορούμε να προσδιορίσουμε τον ελάχιστο αριθμό υποχρεωτικών βιβλίων που πρέπει να τηρεί μια ΕΠΕ ανεξάρτητα από το αντικείμενο των εργασιών της, το μέγεθος της και το λογιστικό σύστημα που εφαρμόζει. Τα βιβλία αυτά είναι:

α) Βιβλίο Απογραφών και Ισολογισμού

Στο βιβλίο αυτό καταχωρείται κατ' αρχήν η απογραφή έναρξης της εταιρείας. Στο τέλος κάθε εταιρικής χρήσης καταχωρείται στο βιβλίο αυτό η απογραφή και ο ισολογισμός τέλους χρήσεως, ο οποίος συνοδεύεται από την ανάλυση των αποτελεσμάτων χρήσεως και του πίνακα διανομής των κερδών:

Το βιβλίο αυτό υπογράφεται από τα πρόσωπα που υπογράφουν τον ισολογισμό και τα οἵοια συνήθως είναι ο διαχειριστής ή οι διαχειριστές και ο υπεύθυνος του λογιστηρίου.

β) Αναλυτικά ημερολόγια

Κάθε επιχείρηση ανάλογα με το πλήθος των εγγράφων της μπορεί να τηρήσει ένα ή περισσότερα αναλυτικά ημερολόγια.

Έτσι η επιχείρηση με λίγες λογιστικές εγγραφές μπορεί να τηρήσει ένα γενικό αναλυτικό ημερολόγιο, όπου θα καταχωρεί ημερολογιακά το σύνολο των εγγραφών της. Όταν όμως το πλήθος των εγγραφών είναι μεγάλο, τότε η επιχείρηση αναγκάζεται εκ των πραγμάτων να χρησιμοποιήσει περισσότερα του ενός αναλυτικά ημερολόγια, σε καθένα από τα οποία καταχωρεί μια ομάδα ομοειδών πράξεων. Τέτοια ημερολόγια μπορεί να είναι, αναλυτικό ημερολόγιο, ταμείου, πωλήσεων αγορών και διαφόρων πράξεων.

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Ιδιαίτερο αναλυτικό ημερολόγιο χρησιμοποιεί για τις πράξεις των ισολογισμού στο οποίο οι εγγραφές κλεισίματος στο τέλος κάθε χρήσης. Το ημερολόγιο αυτό είναι απαραίτητο γιατί δεν καθυστερούν οι κατάχωρήσεις στα λοιπά ημερολόγια των εγγραφών της επόμενης χρήσης.

Τα δεδομένα των αναλυτικών ημερολογίων μεταφέρονται κάθε μήνα στο συγκεντρωτικό ημερολόγιο.

γ) Συγκεντρωτικό ημερολόγιο

Στο ημερολόγιο αυτό συγκεντρώνονται, στο τέλος κάθε μήνα, τα σύνολα κάθε αναλυτικού ημερολογίου (ταμείου, αγορών, πωλήσεων, διαφόρων πράξεων).

δ) Γενικό Καθολικό

Στο βιβλίο αυτό μεταφέρονται όλες οι εγγραφές από το συγκεντρωτικό ημερολόγιο.

ε) Αναλυτικά καθολικά

Η τήρηση των αναλυτικών καθολικών γίνεται συνήθως σε καρτέλες και πολύ σπάνια σε βιβλία, περιλαμβάνει δε την τελευταία υποδιαίρεση των λογαριασμών του λογιστικού σχεδίου κάθε επιχείρησης.

στ) Βιβλίο γραμματίων εισπρακτέων και βιβλίο γραμματίων πληρωτέων

Στα βιβλία αυτά καταχωρούνται αναλυτικά ένα προς ένα, τα γραμμάτια που παίρνει η εταιρεία από τους πελάτες ή τα γραμμάτια που δίνει σε τρίτους. Τα βιβλία αυτά αντικαθιστούν τα αντίστοιχα αναλυτικά καθολικά των Πρωτοβαθμίων λογαριασμών «Γραμμάτια Εισπρακτέα» και «Γραμμάτια

Πληρωτέα», έχουν δε ειδική γραμμογράφηση (ονοματεπώνυμο εκδότη, ποσό, χρονολογία έκδοσης, χρονολογία λήξης κλπ).

ζ) Βιβλίο πρακτικών συνεδριάσεων και συνελεύσεων

Στο βιβλίο αυτό καταχωρούνται τα πρακτικά των τακτικών και εκτάκτων γενικών συνελεύσεων των εταίρων.

η) Βιβλίο πρακτικών διαχειριστών

θ) Βιβλίο εταίρων

Στα βιβλία αυτά καταχωρούνται τα πλήρη στοιχεία των εταίρων όπως ονοματεπώνυμο, ιδαγένεια, διεύθυνση κατοικίας, στοιχεία ταυτότητας, οι εισφορές τους το ύψος της μερίδας συμμετοχής και τα εταιρικά μερίδια. Στο ίδιο βιβλίο καταχωρείται κάθε μεταβολή που ειέρχεται στα πρόσωπα των εταίρων.

Τα βιβλία των περιπτώσεων α' έως και στ' προβλέπονται από τον Κ.Β.Σ. ενώ τα λοιπά βιβλία των περιπτώσεων ζ' έως και θ' από το άρθρο 25 του νόμου 3140/55.

Τα λογιστικά βιβλία που αναφέρονται παραπάνω είναι τα γνωστά κατάστιχα των κλασικών λογιστικών συστημάτων. Τα σύγχρονα λογιστικά συστήματα σε κινητά φύλλα και τα μηχανογραφικά συστήματα χρησιμοποιούν διαφοροποιημένα βιβλία και στοιχεία.

Η συνεχώς εξαπλωμένη χρήση των υπολογιστών έχει επιφέρει πραγματική επανάσταση στον τρόπο τήρησης των λογιστικών βιβλίων. Οποιοσδήποτε όμως, τρόπος, χειρόγραφος ή μηχανογραφικός, και αν εφαρμόζεται, τα βασικά στοιχεία των λογιστικών βιβλίων πρέπει να προκύπτουν εύκολα και να είναι σύμφωνα με ότι υποχρεώνει ο Κ.Β.Σ.

Όλα τα παραπάνω βιβλία, πλην του συγκεντρωτικού ημερολογίου και των αναλυτικών ημερολογίων, πρέπει να θεωρούνται από την αρμόδια οικονομική εφορία πριν από κάθε χρησιμοποίησή τους.

6.3 Προσωρινά βιβλία Ε.Π.Ε.

Επειδή τα βιβλία, που δεν έχουν θεωρηθεί πριν από την έναρξη χρησιμοποίησής τους, θεωρούνται ως μη τηρηθέντα για το μέχρι της θεωρήσεώς τους χρονικό διάστημα, δημιουργείται πρόβλημα καταχωρήσεως των πράξεων που διενεργεί η εταιρεία πριν τη χρονολογία θεωρήσεως αυτών (άρθρο 10 παράγραφος 2 Κ.Β.Σ.). Για την αντιμετώπιση του προβλήματος αυτού ο νόμος προέβλεπε ότι:

«Έξοδα πρώτης εγκατάστασης, αγορές και λοιπές συναλλαγές αναγκαίες για τη σύσταση του νομικού προσώπου ή την έναρξη λειτουργίας της επιχείρησης, καταχωρούνται σε βιβλία που θεωρούνται στο όνομα του ιδρυτή από τον προϊστάμενο της Δ.Ο.Υ. της κατοικίας ή της έδρας του, με μνεία της υπό σύσταση επιχείρησης.

Αν ο ιδρυτής είναι πρόσωπο που έχει έδρα, κατοικία διανομή ή εγκατάσταση σε άλλη χώρα τα βιβλία θεωρούνται στο όνομα του νόμιμου εκπροσώπου του στην Ελλάδα.

Οι εγγραφές που καταχωρήθηκαν στα προσωρινά βιβλία μεταφέρονται στα οριστικά βιβλία αναλυτικά ή συγκεντρωτικά αμέσως μετά τη σύσταση του νομικού προσώπου ή την έναρξη λειτουργίας της επιχείρησης».

Στην πράξη τώρα έγινε δεκτό, όπως ένας από τους ιδρυτές της Ε.Π.Ε. προσκομίζει στην οικονομική εφορία του τύπου της κατοικίας ή διανομής

του ένα λογιστικό βιβλίο (ημερολόγιο εξόδων πρώτης εγκατάστασης, το οποίο και θεωρεί υποβάλλοντας ταυτόχρονα μια σχετική υπεύθυνη δήλωση περί της προσδέσεώς του να ιδρύσει εταιρεία περιορισμένης ευθύνης. Φυσικά δεν αποκλείεται το δικαίωμα του ιδρυτή να θεωρήσει πλήρη σειρά προσωρινών βιβλίων, αλλά αυτό θα γίνει μόνο αν ο όγκος και η φύση των πράξεων, πριν από τη σύσταση της εταιρείας καθιστούν κάτι τέτοιο αναγκαίο.

Τα προσωρινά βιβλία στα οποία έχουν καταχωρηθεί οι πράξεις πρώτης εγκατάστασης και αγορές μέχρι τη σύσταση του νομικού προσώπου θα φυλάσσονται μαζί με τα βιβλία της συσταθείσας εταιρείας και θα τίθενται στη διάθεση του φορολογικού ελέγχου.

Η εταιρεία περιορισμένης ευθύνης αμέσως με τη σύσταση της πρέπει να συντάξει υπογραφή έναρξης.

Κατά τη σύσταση της Ε.Π.Ε. γίνονται οι λογιστικές εγγραφές κάλυψης και καταβολής του εταιρικού κεφαλαίου.

Παράδειγμα λογιστικών εγγραφών σύστασης

1. Υποθέτουμε ότι ιδρύεται μια Ε.Π.Ε. με κεφάλαιο 3.000.000 δραχμές σε μετρητά, με συμμετοχή των εταίρων Α και Β με ποσοστό 50% ο κάθε ένας. Μόλις θεωρηθούν τα βιβλία της εταιρείας θα γίνουν δυο εγγραφές. Η μία θα εμφανίσει την απαίτηση της εταιρείας έναντι των εταίρων, κάλυψη του κεφαλαίου και η άλλη την καταβολή αυτού. Οι δύο αυτές εγγραφές γίνονται την ίδια ημερομηνία, που είναι η ημερομηνία θεώρησης των βιβλίων, επειδή το κεφάλαιο καταβάλλεται από τους εταίρους κατά τη σύνταξη του εγγράφου σύστασης.

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

33. ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ	3.000.000	
33.03 Εταίροι /ισμός κάλυψης κεφαλαίων		
33.03.00 Εταίρος Α' 1.500.000		
33.03.01 Εταίρος Β' 1.500.000		
40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ		3.000.000
40.06 Εταιρικό κεφάλαιο		
- Εγγραφή κάλυψης εταιρικού κεφαλαίου ως άρθρο... του καταστατικού		
38. ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ	3.000.000	
3800 Ταμείο		
33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΛΙΑΦΟΡΟΙ		3.000.000
33.03 Εταίροι /ισμός καλ. Κεφαλ.		
33.03.00 Εταίρος Α' 1.500.000		
33.03.01 Εταίρος Β' 1.500.000		
Καταβολή των εισφορών των εταιρών σε μετρητά για κάλυψη των εταιρικού κεφ.		

Οι παραπάνω λογιστικές εγγραφές καταχωρούνται στα ημερολόγια και τα καθολικά. Επειδή ο λογαριασμός 33.03 έχει εξισωθεί τελικά παραμένουν μόνο δυο λογαριασμοί, αυτοί είναι ο 38.00 ταμείο με χρεώστικό υπόλοιπο 3.000.000 και ο 40.06 Εταιρικό Κεφάλαιο με πιστωτικό υπόλοιπο, επίσης 3.000.000 το υπόλοιπο αυτών των δυο λογαριασμών αποτελούν τον ισολογισμό έναρξης, που εμφανίζεται ως εξής:

ΑΡΧΙΚΟΣ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΝΑΡΞΗΣ

38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ 3.000.000

40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3.000.000

2. Υποθέτουμε ότι ιδρύεται μια Ε.Π.Ε. με κεφάλαιο 6.000.000 από τρεις εταίρους. Ο Α' εταίρος εισφέρει 2.000.000 (1.500.000 σε μετρητή και 500.000 σε μηχανήματα. Ο Β' εταίρος 3.000.000 (1.500.000 σε μετρητά και 1.500.000 σε εμπορεύματα). Ο γ' εταίρος 1.000.000 σε μετρητά.

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Οι εισφορές των εταιρών σε είδος έχουν εκτιμηθεί από την επιτροπή του άρθρου 9 του Κ.Ν. 2190/20 και έχει προηγηθεί η δημοσίευση της σχετικής έκθεσης στην εφημερίδα της κυβέρνησης. Επειδή η καταβολή του κεφαλαίου, σύμφωνα με το νόμο είναι άμεση, μετά τη δεώρηση των βιβλίων θα γίνουν οι λογιστικές εγγραφές.

33. ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ	6.000.000	
33.03.00 Α' εισφ. σε χρήμα 1.500.000		
33.03.01 Α' εισφ. σε είδος 500.000		
33.03.02 Β' εισφ. σε χρήμα 1.500.000		
33.03.03 Β' εισφ. σε είδος 1.500.000		
33.03.04 Γ' εισφ. σε χρήμα 1.000.000		
40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ		6.000.000
40.06 Εταιρικό Κεφάλαιο		
Κάλυψη εταιρικού κεφαλαίου, σύμφωνα με τα άρθρα... του καταστατικού		
38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ	4.000.000	
38.00 Ταμείο <u>4.000</u>		
12 ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ	500.000	
20 ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΑ	1.500.000	
33. ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		6.000.000
33.03 Εταίροι λ/σμός καλ/κεφ/		
33.03.00 Α' εισφ. σε χρήμα 1.500.000		
33.03.01 Α' εισφ. σε είδος 500.000		
33.03.02 Β' εισφ. σε χρήμα 1.500.000		
33.03.03 Β' εισφ. σε είδος 1.500.000		
33.03.04 Γ' εισφ. σε χρήμα <u>1.000.000</u>		
Καταβολή εισφορών εταιρών		

Η σύνταξη του αρχικού ισολογισμού έναρξης, μετά από τις παραπάνω λογιστικές εγγραφές θα έχει ως εξής:

ΑΡΧΙΚΟΣ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΝΑΡΞΗΣ

12 ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ	500.000	40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6.000.000
20 ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΑ	1.500.000	
38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ	<u>4.000.000</u>	
	6.000.000	<u>6.000.000</u>

Ο ισολογισμός αυτός θα καταχωρηθεί στο θεωρημένο βιβλίο απογραφών και ισολογισμού της εταιρείας, με ανάλυση των λογαριασμών «μηχανήματα» (ένας προς ένα) και τα «εμπορεύματα» (εμπόρευμα α", β" κλπ.)

Κατά τη σύσταση μιας Ε.Π.Ε. μπορεί να προκύψουν διάφορα, μάλλον ασυνήδητά θέματα, τα οποία θα πρέπει να εμφανιστούν στα λογιστικά βιβλία. Τα δύματα αυτά εξετάζονται με συντομία στη συνέχεια.

α) Δαπάνες ίδρυσης και οργάνωσης (πρώτης εγκατάστασης)

Πολλές φορές, κατά τη σύσταση μιας Ε.Π.Ε. δημιουργούνται μεγάλα έξοδα ιδρύσεως και οργάνωσής της. Τέτοια έξοδα είναι π.χ. η αποζημίωση που πληρώνει μια νεοσυσταθείσα Ε.Π.Ε. στον αποχωρώντα μισθωτή κτιρίου, οι δαπάνες διαμορφώσεως του κτιρίου αυτού για να χρησιμοποιηθεί σαν έκθεση ή γραφεία κτλ. Ο νόμος (άρθρο 35 παρ. 1 περίπτωση στ' Ν.Δ. 3323/55) επιτρέπει όπως τα έξοδα πρώτης εγκαταστάσεως (που είναι οπωσδήποτε έξοδα οργάνωσεως) αποσβένονται είτε εφάπαξ (δηλαδή σε μια χρήση) είτε ισόποσα σε περισσότερες χρήσεις, μέχρι πέντε το πολύ (άρθρο 34 του Π.Δ. 409/86).

Όταν, λοιπόν, δημιουργούνται οι δαπάνες πρώτης εγκαταστάσεως και γενικώς οι δαπάνες ιδρύσεως και οργάνωσεως διακρίνουμε δυο περιπτώσεις.

αα) Αν οι δαπάνες αυτές δεν είναι μεγάλες και κριθή ότι μπορεί να βαρύνουν στο σύνολό τους την πρώτη εταιρική χρήση, θα χρεωθεί κάποιος υπολογαριασμός του «64 ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΞΟΔΑ». Τέτοιος λογαριασμός δεν αναφέρεται στο Γ.Λ.Σ και συνεπώς ο λογιστής είναι ελεύθερος να ανοίξει έναν υπολογαριασμό με τον, κατά τη γνώμη του, κατάλληλο τίτλο π.χ. «64.90 έξοδα ιδρύσεως και οργανώσεως». Ο λογαριασμός αυτός θα δέχεται στη χρέωσή του τα πραγματοποιημένα σχερικά έξοδα με πίστωση του λογαριασμού, «38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ» ή του λογαριασμού «53 ΠΙΣΤΩΤΕΣ, ανάλογα αυτά εξοφλούνται αμέσως ή όχι.

ββ) Εφόσον, όμως οι δαπάνες ιδρύσεως και οργανώσεως ανέρχονται σε μεγάλα ποσά και κριθεί ότι πρέπει να βαρύνουν περισσότερες χρήσεις τότε οι δαπάνες αυτές θα συγκεντρώνονται στη χρέωση του λογαριασμού «16 ΑΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΠΟΛΥΕΤΟΥΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΣ / 16.10 έξοδα ιδρύσεως και πρώτης εγκαταστάσεως». Η απόσβεση των εξόδων αυτών θα γίνει τμηματικά σε περισσότερες χρήσεις. Έτσι στο τέλος κάθε χρήσης θα μεταφέρεται ένα ποσό (π.χ. το 1/5 αυτών αν η απόσβεση τους έχει αποφασιστεί να γίνει σε πέντε χρήσεις) στο λογαριασμό «85 ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΜΗ ΕΝΣΩΜΑΤΩΜΕΝΕΣ ΣΤΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ» / 85.05 Αποσβέσεις εξόδων πολυετούς αποσβέσεως / 8505.10 αποσβέσεις εξόδων ιδρύσεως και πρώτης εγκαταστάσεως» και από εκεί στο λογαριασμό «86 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΕΩΣ / 86.03 Μη ενσωματωμένος στο λειτουργικό κόστος αποσβέσεις παγίων / 86.03.05 Ασωμάτων ακινητοποιήσεων και εξόδων πολυετούς αποσβέσεως».

ΜΕΡΟΣ Β΄

ΣΥΣΤΑΣΗ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗΣ Ε.Π.Ε.

1. Βασικά στοιχεία μονοπρόσωπης Ε.Π.Ε.

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 43α του Ν. 3190/1955 που προστέθηκε στο άρθρο 2 του Π.Δ. 279/1993, Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης μπορεί να συστήσει και ένα μόνο πρόσωπο, ή μια Ε.Π.Ε. που ήδη λειτουργεί να καταστεί μονοπρόσωπη αν μεταβιbasθούν σε ένα μόνο πρότυπο (φυσικό ή νομικό) όλα τα εταιρικά μερίδια, μετά τη δημοσίευση του Π.Δ. 279/1993 (Φ.Ε.Κ. 122/277 1993 Τεύχος Α').

Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δοθεί στα παρακάτω σχετικά με τη μονοπρόσωπη Ε.Π.Ε.

- α) Η μονοπρόσωπη Ε.Π.Ε. είναι άκυρη, αν ο εταίρος (φυσικό ή νομικό πρόσωπο) που τη συνέστησε είναι και ο μοναδικός εταίρος σε άλλη μονοπρόσωπη Ε.Π.Ε. ή αν έχει συσταθεί από άλλη μονοπρόσωπη Ε.Π.Ε.
- β) Ο μονοπρόσωπος εταίρος ευδύνεται μέχρι του ύψους της εισφοράς του, ενώ σε εξαιρετικές περιπτώσεις η ευθύνη του είναι απεριόριστη όπως:
 1. Όταν συμβληθεί στο όνομα της εταιρείας (υπό ίδρυση) μονοπρόσωπης κατά το ιδρυτικά στάδιο, και μέχρι αυτή να αναλάβει τις σχετικές της υποχρεώσεις (άρθρο 9 παρ. 2 του Ν. 3190/1955).

2. Όταν με υπαιτιότητά του η εταιρεία κηρυχθεί άκυρη με δικαστική απόφαση.
- γ) Στις Γενικές Συνελεύσεις απαιτείται η παράσταση συμβολαιογράφου της έδρας της, ο οποίος προσυπογράφει τα πρακτικά της.
- δ) Στην επωνυμία της εταιρείας πρέπει να συμπεριλαμβάνονται ολογράφως οι λέξεις «ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ» είτε κατά το στάδιο της ίδρυσής της, είτε κατά τη μετατροπή της κοινής Ε.Π.Ε. σε μονοπρόσωπη.

Κατά τα λοιπά, στη μονοπρόσωπη εταιρεία εφαρμόζονται οι λοιπές διατάξεις του Ν. 3190/1955 και όσα αναφέρθηκαν για την κοινή Ε.Π.Ε.

Πρέπει να τονισθεί ότι στην περίπτωση που έχει ορισθεί ως διαχειριστής ο μοναδικός εταίρος, μέσω του καταστατικού και κατά τη διάρκεια της θητείας του πεθάνει, τότε υπάρχει ένα μεγάλο θέμα ως προς τη διαχείριση της εταιρείας. Στην περίπτωση αυτή θα πρέπει να υποβληθούν εκ μέρους των κληρονόμων άμεσα οι δηλώσεις της κληρονομιάς που θα περιέχουν και τα κληρονομικά εταιρικά από τον καθένα μερίδια, για να μπορέσουν να παραβρεθούν οι κληρονόμοι του αποθανόντος εταίρου σε έκτακτη Γενική Συνέλευση, προκειμένου αφενός μεν να εκλέξουν διαχειριστή αφετέρου δε να τροποποιήσουν το σχετικό με τη διαχείριση και το άρθρο του καταστατικού της εταιρείας μετατρέποντας είτε την μονοπρόσωπη σε κοινή Ε.Π.Ε. Για να γίνουν όμως όλα αυτά χρειάζεται απαραίτητα συμβολαιογραφική πράξη όπου απαιτείται η νόμιμη παράσταση των κληρονόμων. Κατά συνέπεια ο συμβολαιογράφος δεν μπορεί να προχωρήσει στη σύνταξη της σχετικής τροποποιητικής πράξης αν δεν

προσκομιστούν μεταξύ των άλλων δικαιολογητικών και τα πιστοποιητικά της αρμόδιας Δ.Ο.Υ. ότι διπλώθηκαν στη δήλωση της κληρονομιάς τα σχετικά εταιρικά μερίδια από τους κληρονόμους.

2. Εταιρική σύμβαση μονοπρόσωπης Ε.Π.Ε.

Η εταιρική σύμβαση της μονοπρόσωπης Ε.Π.Ε. καταρτίζεται όπως και των λοιπών Ε.Π.Ε. μόνο με συμβολαιογραφικό έγγραφο και υπογράφεται από το μόνο εταίρο αυτής περιέχει δε όλα τα στοιχεία που αποβλέπουν οι διατάξεις του Ν. 3190/1955 με τη διαφορά ότι στην επωνυμία της πρέπει να αναφέρεται η λέξη «ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ» και απόκειται σε όλες τις διαδικασίες της δημοσιότητας που προβλέπει ο νόμος.

3. Διαδικασίες δημοσίευσης καταστατικού μονοπρόσωπης Ε.Π.Ε.

Για την απόκτηση της νομικής προσωπικότητας της μονοπρόσωπης Ε.Π.Ε. ισχύουν όλα όσα αναφέρθηκαν και στα προηγούμενα για την κοινή Ε.Π.Ε.

4. Διαδικασίες θεώρησης βιβλίων και στοιχείων

Και εδώ επίσης ισχύουν ότι και για την κοινή Ε.Π.Ε. με τη διαφορά ότι από τα προς θεώρηση βιβλία της εταιρείας δεν χρειάζεται για θεώρηση το βιβλίο των πρακτικών των διαχειριστών καθότι η διαχείριση ασκείται από τον ένα και μοναδικό εταίρο της.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΗΣ Ε.Π.Ε.

1. Η Συνέλευση των Εταίρων

Συνέλευση των εταίρων λέγεται η συγκέντρωση των εταίρων και η συγκράτησή τους σε σώμα, που έχει ως σκοπό την λήψη αποφάσεων σύμφωνα με αυτά που ορίζουν οι νόμιμες και οι καταστατικές διαπιστώσεις.

Κατά το άρθρο 14/1 του νόμου 3190 ορίζεται ότι η συνέλευση των εταίρων είναι το ανώτατο όργανο της εταιρείας και δικαιούται να αποφασίζει για κάθε εταιρική υπόθεση. Οι αποφάσεις που παίρνονται είναι υποχρεωτικής φύσεως τόσο για τους απόντες και τους διαφωνούντες, όσο και τους συμφωνούντες. Από το παραπάνω προκύπτει ότι η μειοψηφία υποτάσσεται στην πλειοψηφία.

2. Αρμοδιότητες της Συνέλευσης

Οι αρμοδιότητες της συνέλευσης των εταίρων είναι οι εξής:

1. Τροποποίηση του εταιρικού καταστατικού
2. Τον διορισμό, την ανάκληση και την απαλλαγή των ευθυνών των διαχειριστών:
3. Την έγκριση του ισολογισμού και της διάθεσης των κερδών.

4. Την έγκριση αγωγής κατά των οργάνων της εταιρείας, των εταίρων, για αξιώσεις της εταιρείας, κατ' αυτών προς αποζημιώσεις, οι οποίες απορρέουν από πράξεις ή παραλείψεις κατά την σύσταση ή λειτουργία της εταιρείας.
5. Την παράταση της διάρκειας της εταιρείας, τη συγχώνευση της, καθώς και την διάλυσή της, το διορισμό ή την ανάκληση των εκκαθαριστικών της.
6. Κάθε άλλη περίπτωση που ορίζει ο νόμος 3190/55 όπως π.χ. α) Ο διαχειριστής απαγορεύεται να ενεργεί για δικό του λογαριασμού ή άλλου, ή να είναι εταίρος Ο.Ε. ή άλλης Ε.Π.Ε. χωρίς την άδεια, της Γ.Σ. (άρθρο 20 Ν. 3190/55).
7. Η απόφαση για την καταβολή συμπληρωματικής εισφοράς.

3. Είδη Συνελεύσεων

Η συνέλευση των εταίρων διακρίνεται σε 3 είδη:

1. Η τακτική συνέλευση που συγκαλείται υποχρεωτικά από τους διαχειριστές κάθε χρόνο μέσα σε διάστημα τριών μηνών μετά την λήξη της εταιρικής χρήσης και έχει ως σκοπό την έγκριση των ετήσιων λογαριασμών, την διάθεση των κερδών, την απαλλαγή των διαχειριστών, από κάθε ευθύνη για αποζημίωση, καθώς και την εκλογή ελεγκτών στις μεγάλες Ε.Π.Ε.
2. Η έκτακτη συνέλευση που συγκαλείται σε χρονικά σημεία ακαθόριστα από το νόμο με σκοπό την λήψη αποφάσεων για οποιοδήποτε εταιρικό

θέμα ύστερα από πρωτοβουλία των διαχειριστών ή εάν έχει ζητηθεί από την μειοψηφία των εταίρων (1/20).

3. Η καταστατική συνέλευση που αποφασίζει για τις τροποποιήσεις του καταστατικού. Αν ο νόμος δεν ορίζει διαφορετικά, οι αποφάσεις της συνέλευσης παίρνονται κατά απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των εταίρων (προσωπικό στοιχείο) και κατά απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου του εταιρικού κεφαλαίου Γ κεφαλαιουχικό στοιχείο.

Άλλα είδη συνελεύσεων είναι τα εξής:

α) *Συνηθισμένη*

β) *Εξαιρετική*

γ) *Ομόφωνη*

4. Σύγκλιση της συνέλευσης

Κατά την σύγκλιση της συνέλευσης των εταίρων οι αποφάσεις λαμβάνονται πάντα με ψηφοφορία καθώς και με απαντήσεις των εταίρων σε συγκεκριμένα γραπτά ερωτήματα που τους στέλνονται από τους διαχειριστές. Από τα παραπάνω προκύπτει ότι δεν επιτρέπεται η λήψη αποφάσεων χωρίς συνέλευση και σε περίπτωση που υπάρχει διάταξη στο καταστατικό που να αναφέρει κάτι διαφορετικό δεν είναι νόμιμη.

Η συνέλευση συγκαλείται υποχρεωτικά μια φορά το χρόνο, μέσα σε τρεις μήνες από τη λήξη της εταιρικής χρήσης, από τον διαχειριστή, που υποχρεούνται να τη συγκαλέσει στις περιπτώσεις που ορίζει ο νόμος, το καταστατικό και σε κάθε άλλη περίπτωση που το απαιτεί το συμφέρον της

εταιρείας. Ορισμένες περιπτώσεις που συγκαλεί ο διαχειριστής την τακτική ή έκτακτη συνέλευση είναι:

1. Απώλεια του κεφαλαίου
2. Σύγκληση συνελεύσεως μετά από απαίτηση του 1/20 του εταιρικού κεφαλαίου για την συζήτηση ορισμένου θέματος που αφορά την εταιρεία.

Τυπική σύγκληση

Σύμφωνα με το νόμο η σύγκληση των εταίρων ορίζεται ως εξής: «Ότι οι εταίροι καλούνται γραπτά με πρόσκληση που επιδίδεται αποδεδειγμένα στην διεύθυνσή τους, η οποία σημειώνεται στο βιβλίο του άρθρου 25 Ν. 3190/55».

Συνηθίζεται η πρόσκληση να επιδίδεται με δικαστικό επιμελητή ή με συστημένη επιστολή έτσι ώστε να εξασφαλίζεται η απόδειξη της παραλαβής της πρόσκλησης όπως ορίζει ο νόμος. Αποκλείεται από τον νόμο η πρόσκληση στον εταίρο να γίνει με τοιχοκόλληση σε γραφείο της εταιρείας, δημοσίευση σε εφημερίδα ή οποιοδήποτε άλλο έντυπο. Η πρόσκληση πρέπει να επιδίδεται τουλάχιστον οκτώ μέρες, η ώρα, ο τόπος καθώς και τα θέματα που θα συζητηθούν, τα οποία πρέπει να είναι διατυπωμένα με σαφήνεια ώστε να μπορέσει να εννοήσει ο κάθε εταίρος για πιο θέμα πρόκειται να αποφασίσει η συνέλευση των εταίρων.

Ως τόπος συνέλευσης μπορεί να οριστεί άλλος από εκείνο που βρίσκονται η έδρα ή τα γραφεία της εταιρείας, ο οποίος όμως θα καθιστά εύκολη τη συμμετοχή των εταίρων στην συνέλευση της εταιρείας.

Συνέπειες μη σύγκλησης

Η μη σύγκληση της συνέλευσης από το διαχειριστή συνεπάγεται σε:

α) Αστικές συνέπειες

Στην περίπτωση που δεν συγκαλείται η συνέλευση από τον διαχειριστή μέσα σε είκοσι μέρες από την επίδοση της σχετικής αίτησης από την μειοψηφία, η σύγκληση ενεργείται από την προηγούμενη μειοψηφία ύστερα από απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου, της έδρας της εταιρείας, το οποίο δικάζει κατά την διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων. Το ίδιο δικαίωμα έχει και κάθε εταίρος, σε περίπτωση μη σύγκλησης της τακτικής συνέλευσης.

β) Ποινικές συνέπειες

Κατά το άρθρο 60 περίπτωση 7 - τιμωρείται με ποινές του άρθρου 458 του Ποινικού Κώδικα οποίος με πρόθεση παρέλειψε να συγκαλέσει γενική συνέλευση παραβαίνοντας έτσι το καταστατικό.

5. Δικαίωμα ψήφου

Κάθε εταίρος έχει δικαίωμα μιας τουλάχιστον γήφου στην συνέλευση. Σε περίπτωση που έχει παραπάνω εταιρικά μερίδια, ο αριθμός των γήφων είναι ανάλογα του αριθμού των μεριδίων αυτών. Για το σχηματισμό της πλειοψηφίας των μεριδίων συμμετοχής, κάθε εταίρος έχει μόνο μια γήφο άσχετα με τον αριθμό εταιρικών μεριδίων που κατέχει.

Το δικαίωμα γήφου δεν μπορεί να ασκηθεί σε δυο περιπτώσεις:

- α) Προκειμένου για αποφάσεις που αναφέρονται στην απαλλαγή του εταίρου από την ευθύνη όπως συμβαίνει στην περίπτωση εταίρου-διαχειριστή, που μπορεί μόνο να βρίσκεται στην συνέλευση χωρίς δικαίωμα γήφου.
- β) Προκειμένου για αποφάσεις που αναφέρονται στην έγερση αγωγής από την εταιρεία προς τον εταίρο, όπως στην περίπτωση που η εταιρεία ζητήσει αποζημίωση από εταίρο για κάτι που έχει πράξει ή παραλείπει.

Για το σχηματισμό της πλειοψηφίας υπολογίζονται, όλοι οι εταίροι και για τον αριθμό των εταίρων και για όλο το κεφάλαιο άσχετα αν κάποιος από τους εταίρους δεν έχει δικαίωμα γήφου.

Η συνέλευση των εταίρων Ε.Π.Ε. είναι η μόνη υπεύθυνη να αποφασίζει εκτός των άλλων και για την έγερση αγωγής κατά των οργάνων της εταιρείας άρα και των διαχειριστών εφόσον αξιώσει από αυτούς αποζημίωση. Ο εταίρος που κατέχει το 50% του κεφαλαίου, δεν μπορεί να αποφασίζει μόνος στην συνέλευση εφόσον είναι απαραίτητη η πλειοψηφία.

6. Λήψη αποφάσεων

Οι αποφάσεις της συνέλευσης των εταίρων λαμβάνονται σύμφωνα με τα άρθρα 13 και 38 του νόμου 3190/55, όπως και από άλλες διατάξεις του ίδιου νόμου.

Αρχή της πλειοψηφίας

Κατά τον νόμο 3190/55 για την λήψη έγκυρης απόφασης από την συνέλευση των εταίρων απαιτείται πάντοτε διπλή πλειοψηφία, προσώπων και κεφαλαίου, και συγκεκριμένα απαιτείται πλειοψηφία πλέον του μισού του όλου αριθμού των εταίρων, οι οποίοι εκπροσωπούν περισσότερο από το μισό

του όλου του εταιρικού κεφαλαίου. Έτσι προκύπτει και ο μικτός χαρακτήρας της Ε.Π.Ε., δηλαδή το γεγονός ότι αποτελεί κράμα προσωπικών και κεφαλαιουχικών στοιχείων. Βασιζόμενοι στο σύστημα που ακολουθεί ο νόμος 3190, η πλειοψηφία μπορεί να διακριθεί σε:

- α) Συνηθισμένη πλειοψηφία κατά την οποία για την έγκυρη λήψη απόφασης απαιτείται περισσότερο από το μισό του όλου του Ε.Κ. και του όλου αριθμού των εταίρων και που αποφασίζει για τις συνηθισμένες περιπτώσεις, και
- β) Εξαιρετική πλειοψηφία κατά την οποία για την έγκυρη λήψη απόφασης απαιτούνται το 3/4 του όλου αριθμού των εταίρων, καθώς και τα 3/4 του όλου Ε.Κ. Η εξαιρετική πλειοψηφία απαιτείται στις εξής περιπτώσεις:

- 1) Τροποποίηση του καταστατικού της εταιρείας.
- 2) Πρόωρη λύση της εταιρείας.
- 3) Καταβολή συμπληρωματικών εισφορών

Αρχή της ομόφωνίας

Ορισμένες αποφάσεις για να είναι έγκυρη η λήψη τους απαιτείται ομοφωνία των εταίρων. Από αυτές τις αποφάσεις ξεχωρίζουν:

1. Απόφαση για την αύξηση των υποχρεώσεων των εταίρων ή της ευθύνης αυτών.
2. Απόφαση για την μείωση των καταστατικών δικαιωμάτων των εταίρων.
3. Η συμπλήρωση της εταιρικής ευθύνης.
4. Παροχή άδειας στον διαχειριστή για την τέλεση πράξεων ανταγωνισμού.

Βιβλίο πρακτικών συνέλευσης

Οι αποφάσεις της συνέλευσης των εταίρων καταχωρούνται στο βιβλίο πρακτικών συνέλευσης. Η μη καταχώρηση της απόφασης στο βιβλίο δεν επηρεάζει το κύρος της, μπορεί δε να αποδειχθεί με κάθε αποδεικτικό μέσο και μάρτυρες. Κάθε εταίρος έχει δικαίωμα να ζητήσει απόσπασμα πρακτικών.

Ελαττωματικές αποφάσεις της συνέλευσης

Είναι οι αποφάσεις της συνέλευσης των εταίρων της Ε.Π.Ε. που πάρθηκαν κατά παράβαση του νόμου ή του καταστατικού, καθώς επίσης και οι λεγόμενες καταχρηστικές αποφάσεις.

Οι ελαττωματικές αποφάσεις διακρίνονται σε δυο κατηγορίες:

1. Οι άκυρες που λαμβάνονται παραβιάζοντας τις ουσιώδεις διατυπώσεις σύγκλισης της συνέλευσης και
2. οι ακυρώσεις που παίρνονται παραβιάζοντας το νόμο ή το καταστατικό καθώς επίσης και οι λεγόμενες καταχρηστικές αποφάσεις.

Προσβολή των αποφάσεων της συνέλευσης

Οι διαχειριστές καθώς και κάθε εταίρος έχουν το δικαίωμα να προσβάλλουν τις αποφάσεις της συνέλευσης ενώπιον του Πρωτοδικείου της έδρας της εταιρείας εφόσον οι αποφάσεις πάρθηκαν κατά παράβαση του νόμου ή του καταστατικού. Η αγωγή αυτή απευθύνεται κατά της εταιρείας και ασκείται αφού έχει περάσει προθεσμία τριών μηνών από την λήψη της απόφασης.

Όταν η απόφαση προσβάλλεται από τους διαχειριστές, ο πρόεδρος του Πρωτοδικείου της έδρας της εταιρείας διορίζει προσωρινό εκπρόσωπο της για την διεξαγωγή της δίκης. Η δικαστική απόφαση ορίζει την ακυρότητα ή όχι της εταιρείας και ισχύει για κάθε διαχειριστή ή εταίρο.

7. Διαχείριση και εκπροσώπηση

Η διαχείριση των εταιρικών υποθέσεων, όπως και η εκπροσώπηση της εταιρείας ανήκει, αν δεν προβλέπεται κάτι διαφορετικό στο καταστατικό, σε όλους τους εταίρους της εταιρείας οι οποίοι ενεργούν συλλογικά. Η διαχείριση αυτή ονομάζεται νόμιμη ή συλλογική σε αντίθεση με τη συμβατική. Η μεμονωμένη ενέργεια ενός ή μερικών από τους εταίρους δεν δεσμεύει την εταιρεία. Η εφαρμογή της νόμιμης διαχείρισης εμφανίζεται στις Ε.Π.Ε. που έχουν δυο ή τρεις εταίρους γιατί σε πολυπρόσωπες Ε.Π.Ε. η λειτουργία της εταιρείας με πολλούς διαχειριστές είναι δύσκολη γιατί σε οποιαδήποτε ενέργεια απαιτείται ομόφωνη γνώμη και πολυπρόσωπη εκπροσώπηση της εταιρείας.

Οι διαχειριστές της Ε.Π.Ε.

Κατά το άρθρο 16 του Ν. 3190/55 η διαχείριση των εταιρικών υποθέσεων και η εκπροσώπηση της εταιρείας ανήκει, αν δεν έχει συμφωνηθεί διαφορετικά, σε όλους τους εταίρους οι οποίοι θα ενεργούν συλλογικά.

Το άρθρο 16 λοιπόν ισχύει «αν δεν έχει συμφωνηθεί διαφορετικά». Επιτρέπονται επομένως, να συμφωνηθούν οι παρακάτω αποκλίσεις από την νόμιμη διαχείριση εφόσον βέβαια ακολουθήσουν τις απαραίτητες διατάξεις

- α) Μπορεί να συμφωνηθεί ότι η διαχείριση και εκπροσώπηση της Ε.Π.Ε. ανήκει σε όλους τους εταίρους, οι οποίοι αποφασίζουν με πλειοψηφία.
- β) Μπορεί να συμφωνηθεί ότι κάθε εταίρος-διαχειριστής μπορεί να ενεργεί μόνος του, οπότε μιλάμε για ύπαρξη ατομικής διαχείρισης.
- γ) Μπορεί να ανατεθεί η διαχείριση σ' ένα ή περισσότερα πρόσωπα, εταίρους αν η διαχείριση ανατεθεί σε περισσότερα από ένα πρόσωπα και δεν έχει οριστεί τρόπος δράσης, αντιδρούν συλλογικά.

Ικανότητα για το διορισμό κάποιου ως διαχειριστή

Ικανός για τον διορισμό κάποιου ως διαχειριστή έχει κάθε πρόσωπο, φυσικό ή νομικό, εφόσον έχει απεριόριστη νομική ικανότητα.

Εξαιρέση στα παραπάνω είναι οι Δημόσιοι Υπάλληλοι και οι καθηγητές των Πανεπιστημίων που δεν μπορούν να είναι διαχειριστές ή και εταίροι σε Ε.Π.Ε. σύμφωνα με το άρθρο 17 παρ. 4 και τον νόμο 1262/84.

Διορισμός διαχειριστών

Ο διορισμός διαχειριστών στην Ε.Π.Ε. μπορεί να γίνει με τους εξής τρόπους:

1. Διορισμός με διάταξη του εταιρικού καταστατικού, που κατά το άρθρο 17 παρ. 1 οι διαχειριστές μπορούν να οριστούν για ορισμένο ή αόριστο χρόνο.
2. Διορισμός με απόφαση της συνέλευσης των εταίρων που κατά το άρθρο 17 παρ. 1 η συνέλευση μπορεί να διορίσει ένα ή περισσότερους ή τρίτους διαχειριστές για ορισμένο ή αόριστο χρονικό διάστημα.

3. Διορισμός με δικαστική απόφαση, είναι η περίπτωση δικαστικού, διορισμού προσωρινών διαχειριστών κατά το άρθρο 69 ΑΚ όταν πρόκειται για σύγκρουση συμφερόντων.

Όταν υπάρχει αδυναμία λήψης απόφασης για την ανάκλησης του διαχειριστή δεν δικαιολογείται ο διορισμός προσωρινών διαχειριστών, καθώς επίσης στην περίπτωση έλλειψης διαχειριστών εφαρμόζεται η νόμιμη διαχείριση.

Εξουσία Διαχειριστών

Οι διαχειριστές έχουν την εξουσία να εκπροσωπούν την Ε.Π.Ε. και να ενεργούν στο όνομα της οποιαδήποτε πράξη εφόσον και μόνο αυτή να καλύπτεται από το σκοπό της Ε.Π.Ε. Το αν κάποια πράξη καλύπτεται ή όχι από τον εταιρικό σκοπό κρίνεται στην πράξη και με ουσιαστικά κριτήρια. Για παράδειγμα η πρόσληψη εργάτη ή υπαλλήλου για τις ανάγκες της Ε.Π.Ε. καθώς και η μίσθωση καλύπτεται από τον εταιρικό σκοπό της Ε.Π.Ε. Πράξεις των διαχειριστών που είναι εκτός του εταιρικού σκοπού, δεσμεύουν την Ε.Π.Ε. απέναντι στους τρίτους εκτός αν η εταιρεία αποδείξει ότι ο τρίτος γνώριζε την υπέρβαση του εταιρικού σκοπού ή όφειλε να την γνωρίζει.

Περιορισμοί της εξουσίας διαχείρισης και εκπροσώπησης

Είναι υπό αμφισβήτηση το αν η εκπροσωπευτική εξουσία των διαχειριστών μπορεί να περιοριστεί αν δηλαδή το καταστατικό μπορεί να περιορίσει την διαχειριστική και την εκπροσωπευτική εξουσία. Σύμφωνα με ρητή νομοθετική πρόβλεψη, (άρθρο 18 παρ. 1), περιορισμοί της εξουσίας των διαχειριστών της εταιρείας που προκύπτουν από το καταστατικό ή από την απόφαση της συνέλευσης των εταίρων δεν αντιτάσσονται στους τρίτους,

ακόμη και αν έχουν υποβληθεί στις διατυπώσεις δημοσιότητας του άρθρου 8.

Υποχρεώσεις των διαχειριστών

Οι διαχειριστές της Ε.Π.Ε. έχουν δυο βασικές υποχρεώσεις:

Α) Να τηρούν στην ελληνική, εκτός από τα βιβλία που προβλέπονται από τον ΚΦΣ και τα παρακάτω βιβλία εφόσον θεωρηθούν από τον Οικονομικό έφορο.

1. Το βιβλίο εταιρών στο οποίο καταχωρούνται το όνομα, ιθαγένεια, διεύθυνση κατοικίας, εισφορές εταιρών, καθώς και οι τυχόν μεταβολές των προσώπων αυτών.
2. Το βιβλίο πρακτικών συνελεύσεων στο οποίο καταχωρούνται οι αποφάσεις που λαμβάνουν οι εταίροι.
3. Το βιβλίο πρακτικών διαχείρισεως στο οποίο καταχωρούνται αποφάσεις των διαχειριστών.

Βιβλία από τον ΚΦΣ

Οι εταιρείες που έχουν φύση Α.Ε. και Ε.Π.Ε. τηρούν τα εξής βιβλία σύμφωνα με τον ΚΦΣ:

1. Ημερολόγιο διαφόρων πράξεων.
2. Γενικό καθολικό με τους λογαριασμούς που προβλέπει ο ΚΦΣ
3. Αναλυτικό καθολικό για κάθε περιληπτικό λογαριασμού του γενικού καθολικού.
4. Βιβλίο απογραφών και ισολογισμού.

5. Βιβλίο αποθήκης υπό προϋποθέσεις (άρθρο 8 ΚΦΣ).
6. Βιβλίο παραγωγής και κοστολογίου υπό προϋποθέσεις (άρθρο 22 ΚΦΣ).

B) Απαγόρευση ανταγωνισμού

Σύμφωνα με το άρθρο 20/1 ο διαχειριστής απαγορεύεται να ενεργεί για δικό του λογαριασμό ή για άλλους πράξεις οι οποίες αντιβαίνουν στο σκοπό της εταιρείας καθώς επίσης να είναι εταίρος σε άλλη εταιρεία οποιασδήποτε μορφής. Η παράβαση αυτής της διάταξης τιμωρείται με αποζημίωση προς την εταιρεία και με άλλες κυρώσεις του Ποινικού Κώδικα άρθρο 20.

Υποχρεώσεις ασφάλισης στο Τ.Α.Ε.

Κατά το άρθρο 3 παράγραφος 2 του Πρ. διατ. 668/8 υποχρεούνται να σφαλίζονται στο ΤΑΕ τα μέλη των Ε.Π.Ε. που ασκούν εμπορία, επομένως και ο διαχειριστής όταν είναι εταίρος.

Αμοιβή του διαχειριστή

Το καταστατικό και η γενική συνέλευση καθορίζει τον τρόπο και το ποσό της αμοιβής του διαχειριστή τα οποία καταχωρούνται στο βιβλίο πρακτικών. Αν δεν καταχωρηθεί η συμφωνία περί αμοιβής στο βιβλίο πρακτικών δεν επηρεάζεται το κύρος της αφού μπορεί να αποδειχθεί με οποιοδήποτε τρόπο. Ο διαχειριστής της Ε.Π.Ε. εταίρος ή μη μπορεί να γίνει μισθωτής της, αν όμως αμείβεται για τη διεξαγωγή του έργου του διαχειριστή δεν τελεί σε σχέση εξαρτώμενης εργασίας με την εταιρεία και δεν υπάγεται στην ασφάλιση Ι.Κ.Α. ούτε στην εποπτεία, παροχή οδηγιών και εποπτεία κυρώσεων εκ μέρους του νομικού προσωπικού της Ε.Π.Ε.

Ανάκληση διαχειριστή

Η ανάκληση του διαχειριστή ρυθμίζεται από το άρθρο 19 Ν. 3190/55 και διακρίνονται οι εξής περιπτώσεις ανάκλησης:

1) Ανάκληση διαχειριστή που διορίστηκε με το καταστατικό για ορισμένο χρόνο

α) Ύπαρξη σπουδαίου λόγου

Σύμφωνα με το άρθρο 19 παρ. 3, σπουδαίος λόγος θεωρείται η βαριά παράβαση καθηκόντων ή ανικανότητα για σωστή και τακτική διαχείριση. Ένα παράδειγμα στα παραπάνω είναι όταν ο διαχειριστής δίνει την προμήθεια πρώτων υλών σε συγγενικό πρόσωπο έχοντας και δικό του όφελος σε βάρος της επιχείρησης στην οποία είναι διαχειριστής.

β) Απόφαση της συνέλευσης των εταίρων

Η απόφαση αυτή παίρνεται με τη συνηδισμένη πλειοψηφία του άρθρου 13 στο σχηματισμό της οποίας λαμβάνεται υπόμιν και ο εταίρος-διαχειριστής. Σύμφωνα με την νομολογία μας η απόφαση της συνέλευσης των εταίρων είναι απαραίτητη, είναι δε αδιάφορο το γεγονός αν η λήψη τέτοιας απόφασης είναι αδύνατη όπως στην περίπτωση της διπρόσωπης Ε.Π.Ε., στην οποία ο ένας εταίρος είναι και διαχειριστής. Αν δεν υπάρχει καταφατική απόφαση της συνέλευσης των εταίρων, το δικαστήριο απορρίπτει την αίτηση ανάκλησης του διαχειριστή.

γ) Απόφαση δικαστηρίου

Η ανάκληση του διαχειριστή μπορεί να γίνει από την συνέλευση των εταίρων, όμως προϋποθέτει διαπλαστική απόφαση του δικαστηρίου. Αρμόδιο δικαστήριο είναι Πολυμελής Πρωτοδικείο της έδρας της εταιρείας.

Αν υπάρχει επείγων ή επικείμενος κίνδυνος, αρμόδιο δικαστήριο είναι το Μονομελές Πρωτοδικείο που δικάζει κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων. Το δικαστήριο αρχίζει τη διαδικασία ύστερα από αίτηση οποιουδήποτε εταίρου.

δ) Ανάκληση στις υπόλοιπες περιπτώσεις

Με μόνη την απόφαση της συνέλευσης των εταίρων ανακαλούνται οι εξής διαχειριστές:

1. Διαχειριστές που διορίστηκε με απόφαση συνέλευσης.
2. Διαχειριστές που διορίστηκε από το καταστατικό για αόριστο χρόνο.
3. Τρίτος (με εταίρος) διαχειριστών.

Αποκλεισμός διαχειριστή γίνεται με την ίδια διαδικασία.

Πτώχευση. Αν πτωχέψει ο διαχειριστής Ε.Π.Ε., εκπίπτει από την ιδιότητα του διαχειριστή.

8. Απογραφή και ισολογισμός στην Ε.Π.Ε.

Κατά το τέλος κάθε λογιστικής χρήσης καταρτίζεται πραγματική απογραφή και γίνεται η προσαρμογή των λογιστικών βιβλίων και των λογαριασμών προς την πραγματικότητα της απογραφής. Εξάγεται το οικονομικό αποτέλεσμα χρήσης, καταρτίζεται το τελικό οριστικό ισοζύγιο και συντάσσεται ο ισολογισμός τέλους χρήσης και κλείνοντας τυπικά τα λογιστικά βιβλία και οι λογαριασμοί της Ε.Π.Ε.

(Οι διαχειριστές αναφέρουν λεπτομερώς όλα τα στοιχεία που υπάρχουν στο τέλος της χρήσης στην επιχείρηση). Η απόφαση των στοιχείων της

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

απογραφής και των αποσβέσεων που αφορούν τον ισολογισμό υπολογίζονται βάσει της διάταξης του άρθρου 43 του Νόμου περί Α.Ε. και βέβαια σύμφωνα με τις διατάξεις του ΚΦΣ.

Ο ισολογισμός πρέπει να συντάσσεται σύμφωνα με τις αρχές της λογιστικής, της αλήθειας και της σαφήνειας των στοιχείων που περιέχει καθώς και να συνοδεύεται από την ανάλυση του λογαριασμού «Αποτελέσματα χρήσεως».

Οι διαχειριστές έχουν την ευθύνη της σύνταξης του ισολογισμού εντός τριών μηνών από τη λήξη της χρήσης και δημοσιεύεται προ είκοσι τουλάχιστον ημερών από την σύγκληση της τακτικής γενικής συνέλευσης η οποία συγκαλείται και αυτή εντός τριών ημερών από το τέλος της χρήσης...

Η δημοσίευση του ισολογισμού με την ανάλυση του λογαριασμού «Αποτελέσματα χρήσεως» γίνεται:

- α) Στο δελτίο των Α.Ε. και Ε.Π.Ε., που αποτελεί παράρτημα της εφημερίδας της κυβέρνησης.
- β) Σε μια ημερήσια εφημερίδα των Αθηνών, που κυκλοφορεί σε όλη την Ελλάδα.
- γ) Σε μια εβδομαδιαία ή ημερήσια οικονομολογική εφημερίδα, εάν η έδρα της εταιρείας είναι εκτός Αθηνών.
- δ) Σε μια ημερήσια ή εβδομαδιαία εφημερίδα στην έδρα της εταιρείας.
- ε) Δημοσιεύεται ο ισολογισμός όπως συντάσσεται από τους διαχειριστές, προ της εγκρίσεώς του.

Μετά την έγκρισή του δεν απαιτείται να δημοσιευτεί για δεύτερη φορά εφόσον όμως η συνέλευση τον έχει εγκρίνει χωρίς να επιφέρει σε αυτόν καμία μεταβολή. Εάν όμως η συνέλευση έχει κάνει κάποιες τροποποιήσεις πρέπει να δημοσιευτεί για δεύτερη φορά.

στ) Για την σύνταξη του ισολογισμού πρέπει απαραίτητα να λαμβάνονται υπόψη οι διατάξεις του ΚΦΣ και του ΕΓΛΣ (όπου επιβάλλεται), πάντοτε δεν απαιτείται η υποβολή του ισολογισμού και των πρακτικών της συνέλευσης στο Νομάρχη. Αυτό απαιτείται μόνο για τις Α.Ε.

Οι διάχειριστές λογοδοτούν στη συνέλευση των εταίρων και ύστερα ζητούν την έγκριση του ισολογισμού και την απαλλαγή τους από κάθε ευθύνη.

Τώρα θα προσπαθήσουμε να αναλύσουμε τα στοιχεία που περιλαμβάνει ένας ισολογισμός.

Ο ισολογισμός είναι ένας πίνακας που σε αυτόν απεικονίζεται η περιουσιακή συγκρότηση του οικονομικού οργανισμού, κατά είδος και αξία και σε μια ενιαία νομισματική μονάδα σε δεδομένο χρόνο και αποτελείται από δύο σκέλη. Από αριστερό σκέλος του πίνακα απεικονίζεται η δομή της περιουσιακής κατάστασης της επιχείρησης καθώς και οι απαιτήσεις της από τρίτους. Στο δεξιό σκέλος απεικονίζονται οι πηγές χρηματοδότησε της επιχειρήσεις.

Η βασική εξίσωση είναι ενεργητικό= Παθητικό + Καθαρά Περιουσία.

$$E = \Pi + ΚΠ$$

Σημασία του ισολογισμού

Η σημασία του ισολογισμού είναι μεγάλη διότι δίνει πολύτιμες πληροφορίες στην διοίκηση της επιχείρησης, στους εταίρους, στους πιστωτές, στο κοινό, στο προσωπικό, στις τράπεζες, στις κρατικές υπηρεσίες, στους επενδυτές κ.ά.

Σκοπός του ισολογισμού

Με τον ισολογισμό επιδιώκονται

- α) Η εμφάνιση της πραγματικής περιουσιακής σύγκρότησης της οικονομικής μονάδας.
- β) Η εμφάνιση των πηγών χρηματοδότησης.
- γ) Η εμφάνιση του πραγματικού οικονομικού αποτελέσματος.

Θεωρίες για τον ισολογισμό

- α) Η θεωρία του στατικού ισολογισμού: σκοπός του ισολογισμού είναι να εμφανιστεί η περιουσία και το κεφάλαιο της επιχείρησης σε ορισμένο χρόνο.
- β) Η θεωρία του δυναμικού ισολογισμού. Σκοπός του είναι:
 - 1) Να καθορίζει το οικονομικό αποτέλεσμα της περιόδου.
 - 2) Να εμφανίζει την εξέλιξη της περιουσίας.
- γ) Η θεωρία του οργανικού ισολογισμού

Το αποτέλεσμα καθορίζεται από τον τρόπο της αποτίμησης της περιόδου, και χρησιμοποιεί την τρέχουσα τιμή της ημέρας.

Αρχές ισολογισμού (σύμφωνα με τη λογιστική και το δίκαιο για την ΕΠΕ εφαρμόζονται οι πιο κάτω κανόνες:

1. της σαφήνειας
2. της αλήθειας
3. της ομοιογένειας
4. της απαγόρευσης συμπηφισμού στοιχείων
5. της ακρίβειας των λογαριασμών
6. της υποχρέωσης να παρατίθενται σε δεύτερη στήλη τα περσινά κονδύλια δίπλα στα φετινά για συγκρίσεις.
7. οι αποσβέσεις να απεικονίζονται αφαιρετικά
8. η υποχρέωση να απεικονίζονται τα βάρη της επιχείρησης όπως υποθήκες, ενέχυρα κ.ά.
9. να εμφανίζονται και τα στοιχεία των υποκαταστημάτων

9. Ευθύνη διαχειριστών

Κατά τη διάρκεια της θητείας τους οι διαχειριστές ευθύνονται για παραβιάσεις κάποιων διατάξεων του νόμου 3190, ή της φορολογικής νομοθεσίας, οι οποίες παραβάσεις επήλθαν από δική τους διαχείριση.

Δικαίωμα αγωγής κατά των διαχειριστών για αποζημίωση έχουν η εταιρεία, οι εταίροι ακόμα και οι τρίτοι.

Οι προϋποθέσεις για την άσκηση αυτών των αγωγών είναι οι εξής:

- α) Συμπεριφορά του διαχειριστή, που να αποτελεί παράβαση του νόμου 31/90. Τέτοιο παράδειγμα είναι μη σύγκλιση γενικής συνέλευσης κατά το άρθρο 10/3 του Νόμου 3190 και μη συμμόρφωση στις διατάξεις του εταιρικού καταστατικού.
- β) Έλλειψη απόφασης της συνέλευσης των εταίρων. Οι εταίροι και οι τρίτοι (μη εταίροι) νομιμοποιούνται να ασκήσουν ατομική αγωγή κατά των διαχειριστών όταν η συνέλευση έχει αποφασίσει να μην ασκηθεί αγωγή από την εταιρεία ως νομικό πρόσωπο. Αυτό μπορεί να γίνει επειδή είχε περάσει το χρονικό όριο για την άσκηση αγωγής σε μέρους της εταιρείας. Όμως η αρμοδιότητα της συνέλευσης των εταίρων εξακολουθεί να υπάρχει και κατά το στάδιο της εκκαθάρισης. Εξάλλου δεν μπορεί να παρθεί μέσα σε εύλογο χρόνο η παραπάνω απόφαση, αν πρόκειται για διπρόσωπη Ε.Π.Ε. και διαφωνεί ο ένας εταίρος, η δε αγωγή αφορά αυτόν ως διαχειριστή. Η απόφαση των εταίρων παίρνεται με συνηθισμένη πλειοψηφία, χωρίς δικαίωμα γήφου του διαχειριστή.
- γ) Απαγορεύεται η παράλληλη άσκηση των αγωγών από τον νόμο. Η άσκηση της εταιρικής αγωγής αποκλείει την άσκηση των ατομικών αγωγών.
- δ) Υποστηρίζεται ότι κάθε εταίρος ή τρίτος (μη εταίρος) μπορούν να ασκήσουν την εταιρική αγωγή με αίτημα την καταβολή της αποζημίωσης. Αντίθετα οι εταίροι και οι τρίτοι ασκούν προσωπική και όχι εταιρική αγωγή, ζητούν δε την προσωπική αποκατάστασή τους. Η αγωγή παραγράφεται μετά το πέρασμα μιας πενταετίας.

Η αγωγή προσωπικής κράτησης

Κατά το άρθρο 69 ΚΕΔΕ, για χρέη προς το Δημόσιο, προσωποκρατούνται οι διαχειριστές της ΕΠΕ ή όταν δεν υπάρχουν διαχειριστές, όλοι οι εταίροι που είναι διαχειριστές από τον νόμο.

Τα χρέη της ΕΠΕ προς το Δημόσιο για τα οποία υπάρχει η ποινή της προσωποκράτησης είναι το εξής:

- α) Για εκείνα τα χρέη τα οποία ήταν βεβαιωμένα κατά το χρόνο της ανάληψης των καθηκόντων τους ως διαχειριστών.
- β) Για τα χρέη τα οποία βεβαιώθηκαν κατά την θητεία τους ως διαχειριστές.
- γ) Για εκείνα που βεβαιώθηκαν ταμεία κατά την διάρκεια μετά την λύση της Ε.Π.Ε. και τη λήξη της θητείας τους εφόσον γεννήθηκαν κατά το χρόνο της θητείας τους ως διαχειριστές.
- δ) Επίσης οι διαχειριστές διώκονται για παραλείψεις ή ψευδείς δηλώσεις, που αφορούν τη σύσταση του ισολογισμού. Αυτή η παράβαση του διαχειριστή δώκεται και ποινικά.

10. Δικαιώματα και υποχρεώσεις των εταίρων

Εταιρικό Μερίδιο

Το εταιρικό μερίδιο είναι ένα τμήμα του εταιρικού κεφαλαίου. Απεικονίζει το γενικό δικαίωμα του εταίρου από το οποίο απορρέουν τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις κάθε εταίρου. Ακόμα είναι η κεφαλαιουχική συμμετοχή κάθε εταίρου, δηλαδή κάθε εταιρικό μερίδιο και μια υψός.

Μερίδια συμμετοχής

Σύμφωνα όπως ορίζει ο νόμος, στην ΕΠΕ κάθε εταίρος μετέχει πάντοτε με μια μερίδα συμμετοχής, αποτελείται από ένα ή περισσότερα εταιρικά μερίδια. Έτσι η μερίδα συμμετοχής είναι το συνολικό τμήμα του εταιρικού κεφαλαίου που έχει ένας εταίρος και απεικονίζει το σύνολο από τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του εταίρου.

Είναι η προσωπική συμμετοχή του εταίρου από την οποία απορρέει ένα επιπλέον δικαίωμα γήφου, ανεξάρτητο από το δικαίωμα γήφου του εταιρικού μεριδίου. Μαζί οι μερίδες συμμετοχής (κατά πρόσωπα πλειοψηφία) και τα εταιρικά μερίδια (κεφαλαιουχική πλειοψηφία) διοικούν την Ε.Π.Ε.

Μεταβίβαση εταιρικού μεριδίου

Η μεταβίβαση του εταιρικού μεριδίου γίνεται μόνο με συμβολαιογραφικό έγγραφο που πρέπει να περιλαμβάνει α) τα ονόματα των συμβαλλομένων, β) το επάγγελμα, γ) την κατοικία, δ) την ιθαγένεια, ε) τα γενικά χαρακτηριστικά της εταιρείας (επωνυμία, έδρα, κεφάλαιο, εταιρικά μερίδια), στ) τα μεταβιβαζόμενα εταιρικά μερίδια. Η μεταβίβαση μπορεί να γίνει όταν στο καταστατικό δεν αναφέρεται κάτι το αντίθετο. Η μεταβίβαση εγγράφεται στο βιβλίο εταίρων που τηρεί η εταιρεία και υπόκειται στις διατυπώσεις δημοσιότητας όπως και η σύσταση της εταιρείας. Σε περίπτωση μεταβίβασης εταιρικών μεριδίων (ή και ολόκληρης μερίδας συμμετοχής) το κεφάλαιο της εταιρείας σαν σύνολο δεν υφίσταται καμία μεταβολή, διότι το μερίδιο (ή τα μερίδια) του μεταβιβάζοντος την αναλαμβάνει ο νέος εταίρος. Συνεπώς δεν συντρέχει περίπτωση λειτουργία λογαριασμών εισφοράς των εταίρων.

Περιορισμοί που αφορούν την μεταβίβαση εταιρικού μεριδίου

Η μεταβίβαση του εταιρικού μεριδίου υπόκειται σε δύο όρια:

α) Να μην απαγορεύεται από το καταστατικό: Το καταστατικό μπορεί να απαγορεύει ή να περιορίζει τη μεταβίβαση του εταιρικού μεριδίου. Συγκεκριμένα αν το καταστατικό απαγορεύει τη μεταβίβαση του εταιρικού μεριδίου κάθε ενδιαφερόμενος εταίρος μπορεί να εξέλθει από την εταιρεία, αν τηρήσει την διαδικασία που ορίζει ο νόμος. Επίσης το καταστατικό μπορεί να εξαρτά την μεταβίβαση εταιρικού μεριδίου από την συνδρομή ορισμένων προϋποθέσεων για την εγκυρότητά της. Ο νόμος ενδεικτικά αναφέρει ότι το καταστατικό μπορεί να δεσπίσει δικαίωμα προτίμησης με ίσους όρους υπέρ των υπολοίπων εταίρων.

Στην περίπτωση αυτή, αν ασκείται το δικαίωμα προτίμησης από περισσότερους εταίρους, συντρέχουν όλοι κατά το λόγο της συμμετοχής τους. Το καταστατικό μπορεί να ζητήσει για την μεταβίβαση του εταιρικού μεριδίου τη συναίνεση της συνέλευσης όλων των εταίρων ή του διαχειριστή.

β) Να μην αποκτούνται τα εταιρικά μερίδια από την ίδια εταιρεία

Η διάταξη αυτή έχει διπλό σκοπό: 1) Να εμποδίσει την εταιρεία να κερδοσκοπήσει πάνω στα εταιρικά μερίδια των εταίρων και 2) να αποφευχθεί η ελάττωση της εταιρικής περιουσίας με την αγορά εταιρικών μεριδίων, η οποία μειώνει την ασφάλεια των εταιρικών δανειστών. Η παράβαση αυτής της διάταξης επιφέρει την ακύρωση της μεταβίβασης.

Μεταβίβαση εταιρικού μεριδίου λόγω θανάτου εταίρου

Το άρθρο 29 παρ. 1 δεσπίζει δυο κανόνες. 1) Το καταστατικό δεν μπορεί να απαγορεύει την μεταβίβαση ένεκα θανάτου. 2) Το καταστατικό μπορεί

να ορίζει ότι το εταιρικό μερίδιο αυτού που πέθανε θα εξαγοράζεται από πρόσωπο που θα υποδεικνύει η εταιρεία.

Η εξαγορά γίνεται στην πραγματική αξία του εταιρικού μεριδίου που προσδιορίζεται από το Μονομελές Πρωτοδικείο της έδρας της εταιρείας το οποίο δικάζει κατά την διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων.

Ο προσδιορισμός όμως αυτός δεν αποτελεί ασφαλιστικό μέτρο, γι' αυτό η απόφαση του δικαστηρίου υπόκειται σε έφεση ενώπιον του Προέδρου Εφετών η οποία πρέπει να ασκείται μέσα σε ένα μήνα από την επίδοσή της. Σύμφωνα με το νόμο η υπόδειξη πρέπει να γίνει από τον διαχειριστή και πρέπει να γίνει μέσα σε ένα μήνα από την εγγραφή της μεταβίβασης στο βιβλίο εταιρών. Η σχετική δήλωση απευθύνεται προς τον κληρονόμο ή κληροδόχο του κληρονομούμενου. Η δήλωση κοινοποιείται και προς τους εταίρους οι οποίοι έχουν δικαίωμα προτίμησης, αν το δηλώσουν γραπτά προς την εταιρεία, μέσα σε ένα μήνα από την κοινοποίηση. Αν το δικαίωμα προτίμησης ασκείται από πολλούς εταίρους συντρέχουν κατά το λόγο συμμετοχής τους.

Κατάσχεση εταιρικού μεριδίου

Η κατάσταση του εταιρικού μεριδίου γίνεται α) με επίδοση της απόφασης του δικαστηρίου στον «καθ' ου η εκτέλεση εταίρο» και όχι στην εταιρεία και δήλωση κάτω από αυτή ότι κατάσχει το συγκεκριμένο εταιρικό μερίδιο και με εγγραφή της απόφασης και της πιο πάνω δήλωσης στο μητρώο της Ε.Π.Ε.

Εγγραφή

Για τη επιλογή της κατάσχεσης πρέπει να υπάρχουν τα εξής έγγραφα: Αντίγραφο καταψηφιστικής απόφασης ή οποιουδήποτε εκτελεστού τίτλου

πάνω στον οποίο στηρίζεται η αξίωση του δανειστή, εντολή έστω από 'τον αντίγραφο όπως προβλέπει ο νόμος, έκθεση επίδοσης της επιταγής προς πληρωμή, την άδεια του δικαστηρίου που επιτρέπει την κατάσχεση του εταιρικού μεριδίου, η έκθεση επίδοσης της προηγούμενης απόφασης, πιστοποιητικό του γραμματέα του Πρωτοδικείου για την εγγραφή της κατάσχεσης στο Μητρώο Ε.Π.Ε. και πιστοποιητικό τελεσιδικίας της απόφασης που δίνει την άδεια κατάσχεσης.

Δάνεια εταίρων προς την εταιρεία

Ο νόμος για τις ΕΠΕ δεν απαγορεύει γενικά τη χορήγηση δανείων προς την εταιρεία από τους εταίρους. Απαγορεύει όμως τέτοια δάνεια αν παρέχονται προς την εταιρεία με εμπράγματα ασφάλεια (υποθήκη, την εγγραφή προσημείωσης υποθήκης, ενέχυρο) αγαθών της περιουσίας της αν δεν παρασχεθεί εμπράγματα ασφάλεια είναι άκυρη. Επίσης επιτρέπεται η εξόφληση ληξιπρόθεσμων δανείων που παρασχέθηκαν από τους εταίρους προς την εταιρεία μόνο στην περίπτωση που η εταιρική περιουσία επαρκεί για να ικανοποιήσει όλους τους εταιρικούς δανειστές, δηλαδή ικανοποιούνται πρώτα οι δανειστές της εταιρείας και μετά οι εταίροι.

Για την νόμιμη εξώδικη άσκηση του δικαιώματος της εξόφλησης των δανείων των εταίρων πρέπει να συντρέχουν δυο προϋποθέσεις:

- α) Ανεπάρκεια εταιρικής περιουσίας. Σε αυτήν την περίπτωση ο εταίρος δανειστής έχει έννομο συμφέρον να αξιώσει την κατάρτιση ισολογισμού για να διαπιστώσει την περιουσιακή κατάσταση της εταιρείας.

β) Ληξιπρόθεσμο των δανείων. Πρέπει να υπάρχει, κατά το χρόνο του ληξιπρόθεσμου των δανείων των εταίρων προς την εταιρεία, η ανεπάρκεια να αρνηθεί την παροχή.

Εάν η εταιρεία λυθεί λόγω κήρυξής της σε πτώχευση, οι απαιτήσεις από δάνεια των δανειστών-εταίρων είναι στην ίδια μοίρα με αυτές των τριων-δανειστών, δηλαδή θα ικανοποιηθούν σύμφωνα με την αρχή της σύμμετρης (κατά το λόγω του ποσού τους) ικανοποίησης όλων των δανειστών.

Επίσης πρέπει να απαγορεύεται με ρητή διάταξη του καταστατικού η παροχή δανείων από την εταιρεία προς τους εταίρους διότι αποτελεί έμμεση μείωση του εταιρικού κεφαλαίου κατά παράβαση της αρχής της σταθερότητας του κεφαλαίου και ενδέχεται να φέρει σε δύσκολη οικονομική θέση την εταιρεία.

Δικαίωμα εξόδου και αποκλεισμού

Το δικαίωμα εξόδου του εταίρου ρυθμίζεται από το άρθρο 53 παρ. 1 και ορίζει δύο περιπτώσεις εξόδου:

α) Έξοδος με διάταξη του καταστατικού: Το καταστατικό μπορεί να προβλέπει δικαίωμα του εταίρου να εξέλθει από την εταιρεία, το οποίο να ασκείται με δήλωση του εταίρου προς την εταιρεία.

β) Έξοδος για σπουδαίο λόγο με απόφαση του δικαστηρίου (Μονομελές Πρωτοδικείο)

Το δικαστήριο δικάζει κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων. Η απόφαση υπόκειται σε έφεση ή και αναίρεση. Προσδιορίζει δε την αξία της μερίδας συμμετοχής του εξερχόμενου.

Σπουδαίος λόγος υπάρχει όταν η συνέχιση παραμονής του εταίρου στην εταιρία είναι αδύνατη λόγω υποκειμενικών ή αντικειμενικών λόγων.

Για παράδειγμα: Αντικειμενικοί λόγοι είναι η μη αποδοτικότητα της εταιρείας, η νομική ή πραγματική αδυναμία επίτευξης του σκοπού της. Υποκειμενικοί λόγοι είναι η σοβαρή και μακρά ασθένεια του εταίρου, να είναι άκυρη η διάταξη του καταστατικού που αποκλείει το πιο πάνω δικαίωμα εξόδου.

Το καταστατικό όμως μπορεί να ορίζει ότι ορισμένα πραγματικά γεγονότα ή λόγοι αποτελούν ή δεν αποτελούν σπουδαίο λόγο εξόδου του εταίρου.

Αποκλεισμός εταίρου

Για τον αποκλεισμό εταίρου πρέπει να συντρέχουν οι εξής λόγοι:

α) Όταν υπάρχει σπουδαίος λόγος

Σπουδαίος λόγος υπάρχει όταν η συνέχιση της εταιρείας με τον εταίρο είναι αδύνατη, γιατί λόγω της κακής συμπεριφοράς του δημιουργεί προβλήματα στους υπόλοιπους εταίρους έτσι ώστε να κινδυνεύσει η ομαλή λειτουργία της εταιρείας.

β) Με απόφαση της συνέλευσης των εταίρων. Η απόφαση λαμβάνεται με πλειοψηφία της συνέλευσης των εταίρων στην οποία δεν συμμετέχει και δεν συνυπολογίζεται ο εταίρος που πρόκειται να αποκλειστεί.

γ) Με αίτηση του διαχειριστή ή κάθε εταίρου.

- δ) Ύπαρξη εταιρείας μεταξύ τουλάχιστον τριών εταίρων. Στην περίπτωση που η εταιρεία αποκλείεται από δυο μόνο εταίρους δεν μπορεί γίνει λόγος για αποκλεισμό γιατί τότε έχουμε λύση της εταιρείας.
- ε) Με απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου της έδρας της εταιρείας, το οποίο δικάζει κατά την τακτική διαδικασία.
- στ) Καταβολή της αξίας της μερίδας συμμετοχής. Για την ολοκλήρωση του αποκλεισμού του εταίρου απαιτείται η καταβολή της αξίας της μερίδας συμμετοχής του, το ύψος της οποίας προσδιορίζεται από το Μονομελές Πρωτοδικείο κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων. Η απόφαση του δικαστηρίου υπόκειται σε ένδικα μέσα. Η καταβολή δεν μπορεί να γίνει πριν τη μείωση του εταιρικού κεφαλαίου.

Δικαίωμα γνώσης της πορείας των εταιρικών υποθέσεων

Το άρθρο 34 ρυθμίζει το δικαίωμα γνώσης της πορείας των εταιρικών υποθέσεων.

Κάθε εταίρος έχει δικαίωμα, κατά τη διάρκεια της εκκαθάρισης, να λαμβάνει γνώση αυτοπροσώπως ή με αντιπρόσωπο της πορείας των εταιρικών υποθέσεων καθώς και α εξετάζει τα βιβλία και τα έγγραφα της εταιρείας.

Δικαιούται επίσης να παίρνει αποσπάσματα του βιβλίου εταίρων και του βιβλίου των πρακτικών των συνελεύσεων, με δικά του έξοδα. Σύμφωνα με το νόμο 3190 άρθρο 34 το δικαίωμα αυτό πρέπει να ασκείται κατά το πρώτο δεκαήμερο κάθε ημερολογιακού τριμήνου, δηλαδή 1-10 Γενάρη, Απρίλη, Ιούλη, Οκτώβρη, αλλά μόνον για το τελευταίο τρίμηνο και όχι πέρα από αυτό αναδρομικά. Αντίθετη διάταξη του καταστατικού που αφορά αυτό το

δικαίωμα καθώς και την χρονική του άσκηση είναι άκυρη. Η δικαστική πραγμάτωση του πιο πάνω δικαιώματος γίνεται με την τακτική διαδικασία, είτε με την διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων, αν συντρέχουν οι ανάλογες προϋποθέσεις. Ορισμένα βασικά δικαιώματα των εταίρων τα οποία έχουν προαναφερθεί ή θα αναφερθούν αναλυτικά είναι:

- α) Το δικαίωμα της διαχείρισης και εκπροσώπησης.
- β) Δικαίωμα γήφου
- γ) Δικαίωμα σύγκλισης τακτικής συνέλευσης
- δ) Δικαίωμα έγερσης της εταιρικής αγωγής κατά του διαχειριστή
- ε) Δικαίωμα σύγκλισης έκτακτης συνέλευσης
- στ) Δικαίωμα δικαστικής λύσης της εταιρείας
- ζ) Δικαίωμα ανάκλησης του εκκαθαριστή
- η) Δικαίωμα συμμετοχής στη συνέλευση

Το δικαίωμα συμμετοχής δεν μπορεί να αποκλειστεί με διάταξη του καταστατικού. Μπορεί να μεταβιβαστεί, εφόσον δεν ορίζει το αντίθετο το καταστατικό. Αν ανήκει σε ανήλικα ή ανίκανα πρόσωπα, μπορεί να ασκηθεί από το νόμιμο αντιπρόσωπό τους. Επίσης συνδέεται με το εταιρικό μερίδιο έτσι ώστε με τη μεταβίβαση του χάνει ο μεταβιβάζων το δικαίωμα αυτό, το οποίο αποκτά αυτός στον οποίο έγινε η μεταβίβαση. Η προσβολή του δικαιώματος συμμετοχής δημιουργείται λόγω ακύρωσης της απόφασης της συνέλευσης.

- θ) Δικαίωμα στα κέρδη.

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Το άρθρο 85 καθορίζει το περιεχόμενο και την έκταση του δικαιώματος. Συγκεκριμένα δεσπίζει τις επόμενες αρχές:

1. Τα καθαρά κέρδη που προκύπτουν από τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις διανέμονται στους εταίρους κατά το λόγο των εισφορών τους.
2. Το καταστατικό μπορεί να περιέχει διαφορετική ρύθμιση, τόσο ως προς το ύψος των κερδών που διανέμονται, όσο και ως προς την αναλογία συμμετοχής των εταίρων σ' αυτά.

Υποχρεώσεις εταίρων

Οι βασικές υποχρεώσεις των εταίρων της ΕΠΕ διακρίνονται σε εκείνες που πηγάζουν α) από τον νόμο, β) από το καταστατικό, γ) και απαγόρευση ανταγωνισμού.

α) Υποχρεώσεις από τον νόμο

Όταν ισχύει η νόμιμη διαχείριση και εκπροσώπηση, δεν υπάρχει μόνο δικαίωμα αλλά και υποχρέωση άσκησης των εξουσιών αυτών. Στην περίπτωση αυτή, οι εταίροι έχουν την υποχρέωση προώθησης του κοινού σκοπού καθώς και την υποχρέωση πίστης, όπως οι εταίροι προσωπικών εταιρειών.

β) Υποχρεώσεις από το καταστατικό

Ο νόμος επιτρέπει τη δημιουργία εταιρικών υποχρεώσεων με το καταστατικό. Για παράδειγμα: Συμπληρωματικές εισφορές, παρεπόμενες παροχές, όπως είναι η υποχρέωση παροχής εργασίας χωρίς αμοιβή, με πρόβλεψη προστίμου για κάθε παράβαση. Απαγόρευση μεταβίβασης του

εταιρικού μεριδίου, έξοδος του εταίρου, λύση της εταιρείας για λόγο που δεν προβλέπεται από τον νόμο.

γ) Απαγόρευση ανταγωνισμού

Κατά το άρθρο 20 η απαγόρευση δεσμεύει μόνο τους διαχειριστές. το καταστατικό μπορεί όμως να περιλαμβάνει διάταξη που να επεκτείνει την απαγόρευση και σε βάρος των εταίρων. Ο διαχειριστής ή οι εταίροι δεν μπορούν να ενεργούν πράξεις που ανάγονται στο σκοπό της εταιρείας ή να είναι εταίροι, σε Ο.Ε., Ε.Ε. ή άλλης Ε.Π.Ε. που επιδιώκει το ίδιο σκοπό. Για μη τήρηση των υποχρεώσεων από τους εταίρους υπάρχουν αστικές και ποινικές συνέπειες όπως π.χ. αποζημίωση υπέρ της εταιρείας για κάποια τυχόν παράβαση που πηγάζει από την υποχρέωση του εταίρου.

Τέλος η αξίωση αυτή της εταιρείας παραγράφεται έξι μήνες μετά την ανακοίνωση της απαγορευμένης πράξης στην συνέλευση.

11. Διανομή κερδών

Η τακτική γενική συνέλευση ψηφίζει τον ισολογισμό και καθορίζει τη διανομή κερδών κατά τον νόμο 3190/55 το 1/20 ή το 5% των καθαρών ετήσιων κερδών διατίθενται για τη δημιουργία τακτικού αποθεματικού. Το δημιουργημένο κατά αυτό τον τρόπο αποθεματικό παύει να είναι υποχρεωτικό, όταν φθάσει το 1/3 του καταβεβλημένου εταιρικού κεφαλαίου. Το καταστατικό μπορεί να αναφέρει και μεγαλύτερο ποσοστό. Τα υπόλοιπα κέρδη διατίθενται σύμφωνα με τις διατάξεις του καταστατικού και τις αποφάσεις της γενικής συνέλευσης, ήτοι για την δημιουργία εκτάκτων αποθεματικών, για αμοιβές διαχειριστών και για μερίσματα.

Αν αντίθετα προκύβουν ζημιές, καλύπτονται είτε με το αποθεματικό που δημιουργήθηκε γι' αυτό το σκοπό, είτε με συμπληρωματικές εισφορές, είτε τέλος με την ελάττωση του εταιρικού κεφαλαίου. Εάν δεν μπορούν να καλυφθούν αναγράφονται στο ενεργητικό του ισολογισμού για να καλυφθούν σε μελλοντικές χρήσεις. Στην περίπτωση όμως που το καταστατικό αναγράφει διαφορετικό τρόπο κάλυψης των ζημιών, οι ζημιές εμφανίζονται στους ατομικούς λογαριασμούς των εταίρων για να καλυφθούν είτε από τις συμπληρωματικές εισφορές των εταίρων, είτε από τα μελλοντικά κέρδη της εταιρείας που θα αντιστοιχούν σε κάθε εταίρο.

Ακόμα τα κέρδη της Ε.Π.Ε. φορολογούνται με συντελεστή 35%. Τα φορολογητέα κέρδη προκύπτουν εάν από τα αναμορφωμένα λογιστικά κέρδη αφαιρεθεί η επιχειρηματική αμοιβή που θεωρείται ότι λαμβάνουν οι διαχειριστές της Ε.Π.Ε. Η αμοιβή αυτή είναι υποχρεωτική και δικαιούχοι είναι οι διαχειριστές που συμμετέχουν στα κέρδη με το μεγαλύτερο ποσοστό και ο αριθμός τους δεν μπορεί να υπερβαίνει τους τρεις. Εάν υπάρχουν εταίροι-διαχειριστές περισσότεροι των τριών με ίσα ποσοστά συμμετοχής οι δικαιούχοι επιχειρηματικής αμοιβής δηλώνονται από την με εμπρόθεσμη δήλωση προς την αρμόδια Δ.Ο.Υ.

Η επιχειρηματική αμοιβή υπολογίζεται με εφαρμογή του ποσοστού συμμετοχής του δικαιούχου, στο 50% των φορολογικών κερδών της Ε.Π.Ε. Η επιχειρηματική αυτή αμοιβή φορολογείται στο όνομα των δικαιούχων ως εισόδημα από εμπορικές επιχειρήσεις. Η Ε.Π.Ε. παρακρατεί και αποδίδει στο δημόσιο φόρο 15% επί της αμοιβής και χαρτόσημο κ.ά. Ο.Γ.Α. 1,2%.

Παράδειγμα

Η Ε.Π.Ε. «Χ» εμφανίζει στον ισολογισμό της καθαρά κέρδη 40.000.000. Μετά τη φορολογική αναμόρφωση προστίθενται δαπάνες 6.000.000 στις οποίες περιλαμβάνονται και οι μισθοί που εισέπραξαν για την χρήση αυτή οι εταίροι-διαχειριστές. Οι εταίροι-διαχειριστές είναι ο «Α» με ποσοστό συμμετοχής 30% και ο «Β» με ποσοστό 25%. Στην εταιρεία συμμετέχουν και οι «Γ» με 25% και ο «Δ» με 20%. Να γίνει διάθεση κερδών υπόμιν έκτακτου αποθεματικού προς κάλυψη ζημιών προηγ. Χρήσεων 2% επί των καθαρών κερδών.

Ο φόρος εισοδήματος της Ε.Π.Ε. θα υπολογισθεί ως εξής:

Κέρδη ισολογισμού	40.000.000
Πλέον λογιστικής διαφορές	6.000.000
	<hr/>
	46.000.000

Μείον επιχειρηματικές αμοιβές

Εταίρος «Α» $46.000.000 \times 50\% \times 30\% =$	6.900.000
Εταίρος «Β» $46.000.000 \times 50\% \times 25\% =$	5.750.000
	<hr/>
Φορολογητέα κέρδη	33.350.00

Φόρος νομικού προσώπου Ε.Π.Ε.

$$33.350.000 \times 35\% = 11.672.500$$

Κέρδη για διάθεση:

Κέρδη ισολογισμού	40.000.000
Μείον Φόρος εισοδήματος	11.672.500
	<hr/>
Κέρδη προς διάθεση	28.327.500

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

1. Τακτικό αποδεματικό:

$$28.327.500 \times 5\% = 1.416.375$$

2. Έκτακτο αποδεματικό:

$$28.327.500 \times 2\% = 566.550 = 1.982.925$$

3. Καθαρά κέρδη προς διάθεση 26.344.575

$$\text{Εταίρος «Α» } (28.327.500 - 1.982.925 - 12.650.000) \times 30\% = 4.108.372$$

$$\text{Εταίρος «Β» } (28.327.500 - 1.982.925 - 12.650.000) \times 25\% = 3.423.644$$

$$\text{Εταίρος «Γ» } (28.327.500 - 1.982.925 - 12.650.000) \times 25\% = 3.423.644$$

$$\text{Εταίρος «Δ» } (28.327.500 - 1.982.925 - 12.650.000) \times 20\% = \underline{2.738.915}$$

13.694.575

Εύρεση φόρου επιχ. αμοιβής και ΟΓΑ+χαρτόσημο των εταίρων «Α» και «Β»

$$\text{Εταίρος «Α»}: 6.900.000 \times 15\% = 1.035.000 \text{ Φόρος επιχ. αμοιβής} = 1.117.800$$

$$\text{Εταίρος «Α»}: 6.900.000 \times 1,2\% = 82.800 \text{ ΟΓΑ και χαρτόσημο} = 1.117.800$$

$$\text{Εταίρος «Β»}: 5.750.000 \times 15\% = 862.500 \text{ Φόρος επιχ. αμοιβής} = 931.500$$

$$\text{Εταίρος «Β»}: 5.750.000 \times 1,2\% = 69.000 \text{ ΟΓΑ και χαρτόσημο} = 931.500$$

Στη συνέχεια έχουμε τις εξής λογιστικές εγγραφές:

86 Αποτελέσματα χρήσεως	40.000.000
86.99 Καθαρά αποτελέσματα χρήσεως	
88 Αποτελέσματα προς διάθεση	40.000.000
Σε μεταφορά	

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Από μεταφορά

88.00 Καθαρά κέρδη χρήσεως

Μεταφορά των κερδών προ φόρου στο λογ/σμό 88.00

88 Αποτελέσματα προς Διάθεση	11.672.000	
88.08 Φόρος εισοδήματος		
54 Υποχρεώσεις από Φόρους		11.672.000
54.07 Φόρος εισοδήματος φορολ/κων κερδών		

Φόρος εισοδήματος Ε.Π.Ε.

88 Αποτελέσματα προς Διάθεση	11.672.000	
88.99 Καθαρά κέρδη χρήσης		11.672.000
88 Αποτελέσματα προς Διάθεση	11.672.000	
88.08 Φόρος εισοδήματος		

Μεταφορά λογαριασμού

88 Αποτελέσματα προς Διάθεση	28.327.500	
88.00 Καθαρά κέρδη χρήσεως		28.327.500
88 Αποτελέσματα προς Διάθεση	28.327.500	
88.99 Καθαρά κέρδη χρήσεως		

Μεταφορά λογαριασμού

88 Αποτελέσματα προς Διάθεση	28.327.500	
88.00 Καθαρά κέρδη χρήσεως		
41 Αποθεματικά		1.982.925
41.02 Τακτικό Αποθεματικό	1.416.375	
41.05 Έκτακτο Αποθεματικό	<u>566.550</u>	

Σε μεταφορά

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

33 Χρεώστες Διάφοροι 26.344.575

33.07 Δοσοληπτικοί λογ. Εταίρων

33.07.00 Εταίρος «Α» 11.008.372

01 Εταίρος «Β» 9.173.644

02 Εταίρος «Γ» 3.423.644

03 Εταίρος «Δ» 2.738.915

Διάθεση κερδών

33 Χρεώστες διάφοροι 2.049.300

33.07 Δοσοληπτικοί λογ. Εταίρων

33.07.00 Εταίρος «Α» 1.117.800

01 Εταίρος «Β» 931.500

54 Υποχρεώσεις από φόρους 2.049.300

54.09 Λοιποί φόροι

Κρατήσεις Φόρου και χαρτοσήμου επιχειρηματικών αμοιβών

Συμπληρωματικές εισφορές των εταίρων

Συμπληρωματική εισφορά είναι η εισφορά που καταβάλλεται από τους εταίρους πέρα από την βασική εισφορά προς κάλυψη ζημιάς. Η συμπληρωματική εισφορά είναι σημαντική, τόσο κατά τη διαδικασία της παραγωγικής λειτουργίας γιατί βοηθάει την ανόρθωση της παραγωγικής δραστηριότητας, όσο και στο στάδιο της εκκαθάρισης, γιατί συμβάλλει στην ικανοποίηση των αναγκών της, όμως η συμπληρωματική εισφορά ένα

μειονέκτημα που συνίσταται στην διεύρυνση του επιχειρηματικού κινδύνου των εταίρων και γι' αυτό ο νόμος την μεταχειρίζεται με ιδιαίτερο τρόπο.

Προϋποθέσεις

Οι προϋποθέσεις για τη λειτουργία του δεσμού των συμπληρωματικών εισφορών είναι οι εξής:

1) Ρήτρα του καταστατικού

Το καταστατικό πρέπει να περιλαμβάνει ρήτρα για συμπληρωματικές εισφορές. Υποσχέσεις των εταίρων προς την εταιρεία, οι οποίες δίνονται προφορικά ή έξω από το καταστατικό, δεν δημιουργούν υποχρέωση για συμπληρωματική εισφορά.

2) Ζημιά βεβαιωμένη στον ισολογισμό

Σημαίνει ότι το κλείσιμο της εταιρικής χρήσης γίνεται με ελλειμματικό ισολογισμό.

3) Προσδιορισμός του μεγέθους

Η ρήτρα του καταστατικού πρέπει να προσδιορίζει και το μέγεθος της συμπληρωματικής εισφοράς, η οποία δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερη από την εισφορά για το αρχικό κεφάλαιο, αλλιώς είναι ανίσχυρη.

4) Απόφαση της συνέλευσης

Για να επιβληθεί η υποχρέωση σε βάρος των εταίρων για συμπληρωματική εισφορά, απαιτείται απόφαση της συνέλευσης. Η συνέλευση αποφασίζει με την πλειοψηφία τουλάχιστον των 3/4 του όλου αριθμού των εταίρων που εκπροσωπούν τα 3/4 του όλου εταιρικού κεφαλαίου.

1.2 Καταβολή

Ο νόμος δεν καθορίζει το αντικείμενο εισφοράς. Εισφορά μπορεί να είναι σε χρήμα ή σε είδος δεκτικού χρηματικής αποτίμησης στον ισολογισμό. Οι συμπληρωματικές εισφορές καταβάλλονται από όλους τους εταίρους, που είχαν την ιδιότητα αυτή κατά το χρόνο που πάρθηκε η απόφαση από τη συνέλευση για την επιβολή της, κατά το λόγο συμμετοχής του καθένα στην εταιρεία. Οι εταίροι οφείλουν να εκπληρώσουν την υποχρέωσή τους μέσα σε ένα μήνα από την γραπτή πρόσκληση που απευθύνει στον καθένα η εταιρεία.

Τρόπος καταβολής

Η εκπλήρωση της υποχρέωσης αυτής των εταίρων δεν γίνεται με συμψηφισμό. Η διάταξη απαγορεύει τον μονομερή συμψηφισμό. Επιτρέπει το συμβατικό συμψηφισμό.

Συνέπειες μη καταβολής

Ο εταίρος που καθυστερεί την εκπλήρωση υποχρέωσης καταβολής της συμπληρωματικής εισφοράς ενδέχεται να υποστεί συνέπειες από τον Αστικό Κώδικα για υπερημέρια οφειλής. Επίσης το άρθρο 37 παρ. 1 προβλέπει ειδική συνέπεια σε περίπτωση μη καταβολής συμπληρωματικής εισφοράς που είναι ο αποκλεισμός του εταίρου, που συντελείται με εκποίηση εταιρικού μεριδίου.

12. Τροποποίηση του καταστατικού - Μετατροπή και Συγχώνευση

Τροποποίηση του καταστατικού

Η τροποποίηση του καταστατικού ρυθμίζεται από το άρθρο 38. Η τροποποίηση αφορά όλα τα στοιχεία του καταστατικού. Ειδική ρύθμιση περιέχει ο νόμος για τα θέματα αύξησης και μείωσης του κεφαλαίου.

Προϋποθέσεις για την τροποποίηση του καταστατικού

1) Αρμοδιότητα της συνέλευσης

Οι τροποποιήσεις του καταστατικού υπάγονται στην αποκλειστική αρμοδιότητα της καταστατικής συνέλευσης των εταίρων.

2) Απαιτούμενη πλειοψηφία

Η απόφαση των εταίρων λαμβάνεται με αυξημένη πλειοψηφία των 3/4 του όλου αριθμού των εταίρων, οι οποίοι εκπροσωπούν τα 3/4 του όλου εταιρικού κεφαλαίου.

3) Συμβολαιογραφικό έγγραφο

Η απόφαση της συνέλευσης των εταίρων πρέπει να περιβληθεί τον τύπο του συμβολαιογραφικού εγγράφου.

4) Διατυπώσεις δημοσιότητας

Κάθε τροποποίηση του καταστατικού μαζί με ολόκληρο το νέο κείμενο υπόκεινται στις διατυπώσεις δημοσιότητας που ορίζει το άρθρο 8 του νόμου 3190/55.

Πριν από αυτές, η τροποποίηση δεν παράγει αποτελέσματα έναντι των τρίτων. Παράγει όλα τα αποτελέσματά της, στις σχέσεις μεταξύ των εταίρων, επίσης ρήτρα του καταστατικού που απαγορεύει την τροποποίηση είναι άκυρη.

Μετατροπή Ε.Π.Ε.

Μετατροπή της Α.Ε. σε Ε.Π.Ε.

Η μετατροπή γίνεται με απόφαση της γενικής συνέλευσης που λαμβάνεται με την πλειοψηφία των άρθρων 29 παρ. 3 και 31 παρ. 2 του νόμου 2190/20 για τις Α.Ε. Πρέπει να περιβληθεί τον τύπο του συμβολαιογραφικού εγγράφου και να περιέχει στο ελάχιστο το περιεχόμενο του καταστατικού Ε.Π.Ε. Τέλος απαιτείται η τήρηση των διατυπώσεων δημοσιότητας. Οι συνέπειες της μετατροπής διακρίνονται σε ουσιαστικές, δικονομικές και φορολογικές. Ειδικότερα:

1) Ουσιαστικές

Η μετατρεπόμενη Α.Ε. συνεχίζεται από τον τύπο της ΕΠΕ, χωρίς να επέρχεται κατάλυση του νομικού της προσώπου. Η επωνυμία της μετατρεπόμενης εταιρείας μπορεί να διατηρηθεί, πρέπει όμως να προστεθούν οι λέξεις εταιρεία περιορισμένης ευθύνης ή Ε.Π.Ε.

2) Δικονομικές

Η μετατροπή δεν επιφέρει βίαιη διακοπή των εκκρεμών δικών, που συνεχίζονται χωρίς να απαιτείται καμία ειδικότερη διατύπωση.

3) Φορολογικές

Οι πράξεις που είναι αναγκαίες για τη μετατροπή δεν υπόκεινται στην καταβολή φόρου, τέλους, ή δικαίωμα υπέρ του δημοσίου ή τρίτων. Εφόσον α) το ενεργητικό και το παθητικό της μετατρεπόμενης δεν μεταβάλλεται, β) οι μέτοχοι της Α.Ε. μετέχουν στην Ε.Π.Ε. με ίση συμμετοχή.

Μετατροπή Ο.Ε. ή Ε.Ε. σε Ε.Π.Ε.

Η συμφωνία των εταίρων για μετατροπή της Ο.Ε. ή Ε.Ε. σε Ε.Π.Ε. πρέπει να περιβληθεί τον τύπο του συμβολαιογραφικού εγγράφου, να περιέχει το ελάχιστο περιεχόμενο του καταστατικού της Ε.Π.Ε. Να διατηρηθούν οι διατυπώσεις που αφορούν τις εισφορές σε είδος.

Συνέπειες

Οι συνέπειες που αναφέραμε παραπάνω επέρχονται και στην περίπτωση αυτή. Ειδικά πρέπει να πούμε ότι η απεριόριστη και σε ολόκληρο ευθύνη των πρώτων ομόρρυθμων εταίρων της μετατραπείσης εταιρείας εξακολουθεί και μετά την μετατροπή για τα εταιρικά χρέη που γεννήθηκαν μέχρι τη συντέλεση των διατυπώσεων δημοσιότητας, εκτός αν οι δανειστές συγκατατέθηκαν γραπτά στη μετατροπή της εταιρείας.

Συγχώνευση

Τα άρθρα 54-55 του νόμου 3190/55 ρυθμίζουν την συγχώνευση των Ε.Π.Ε.

α) Με σύσταση νέας εταιρείας.

β) Με απορρόφηση

Προϋποθέσεις

1. Απόφαση συνέλευσης που λαμβάνεται με συνήδη πλειοψηφία.
2. Πάροδος ορισμένου χρόνου. Μη προβολή αντιρρήσεων. Πάροδος δυο μηνών από την δημοσίευση των αποφάσεων για συγχώνευση στο Τ.Α.Ε. και Ε.Π.Ε. και δυο φορές σε μια τουλάχιστον ημερήσια εφημερίδα και μη έγγραφη προβολή αντιρρήσεων μέσα στην προθεσμία αυτή από κανένα εταιρικό δανειστή. Αν διατυπώθουν αντιρρήσεις ματαιώνεται η συγχώνευση. Εκτός αν την επιτρέπει το μονομελές Πρωτοδικείο και ύστερα από αίτηση της ενδιαφερόμενης εταιρείας, υπό τον όρο παροχής στους αντιλέγοντες δανειστές «επαρκούς» ασφάλειας.
3. Σύμβαση περί συγχώνευσης

Η σύμβαση περί συγχώνευσης καταρτίζεται με συμβολαιογραφικό έγγραφο που περιλαμβάνει τις ουσιαστικές διατάξεις του νόμου 3190/55 και υπόκειται στις διατυπώσεις δημοσιότητας του άρθρου 8.

Συνέπειες:

1) Ουσιαστικές

Η νέα εταιρεία ή εκείνη στην οποία υπάχθηκε η άλλη υποκαθίσταται αυτοδίκαια σε όλα γενικά τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις της συγχωνευθείσας εταιρείας εξομοιούμενης της μεταβίβασης με καθολική διαδοχή.

2) Δικονομικές

Οι εκκρεμείς δίκες συνεχίζονται από την νέα εταιρεία ή από εκείνη στην οποία υπάχθηκε η άλλη. Έτσι δεν επέρχεται βίαιη διακοπή της δίκης.

13. Αύξηση εταιρικού κεφαλαίου

Η αύξηση είναι η διεύρυνση των πηγών εγγύησης της Ε.Π.Ε. για τους συναλλασσόμενους τρίτους με ταυτόχρονη πλήθυνση της εταιρικής της περιουσίας. Από την έννοια της αύξησης του κεφαλαίου της Ε.Π.Ε. προκύπτει και η μεγάλη της σημασία που συνίσταται στην παροχή μεγαλύτερων εγγυήσεων στους δανειστές της και περισσότερης οικονομικής δύναμης για την επιδίωξη του εταιρικού της σκοπού.

Είδη αύξησης

Ο νόμος γνωρίζει δύο είδη που συνίσταται στην πλήθυνση της εταιρικής περιουσίας και ρυθμίζεται από το άρθρο 40. Πρόκειται για την αύξηση του κεφαλαίου που γίνεται με την καταβολή εισφορών. Η πραγματική αύξηση του εταιρικού κεφαλαίου γίνεται με την έκδοση νέων εταιρικών μεριδίων ή την αύξηση της ονομαστικής αξίας των παλιών ή και με τη συγχώνευση Ε.Π.Ε.

β) Ονομαστική αύξηση είναι εκείνη στην οποία επήλθε ήδη η αύξηση και απλώς πραγματοποιείται ολική ή μερική εξίσωση ανάμεσα στην ονομαστική και πραγματική αξία των περιουσιακών στοιχείων της εταιρείας. Η ονομαστική αύξηση του κεφαλαίου μπορεί να γίνει με μετατροπή του αποθεματικού, αφανούς ή εμφανούς και με υπερτίμηση του ενεργητικού και νομισματική αναπροσαρμογή.

Προϋποθέσεις για την αύξηση του κεφαλαίου

1) Ύπαρξη Ε.Π.Ε.

Η αύξηση του εταιρικού κεφαλαίου προϋποθέτει την ύπαρξη Ε.Π.Ε., την τήρηση δηλαδή των προϋποθέσεων για την ύπαρξη της ως νομικό πρόσωπο. Πριν την νομότυπη σύσταση της Ε.Π.Ε. δεν μπορεί να γίνει λόγος για αύξηση του κεφαλαίου της. Αντίθετα τέτοιος λόγος μπορεί να γίνει κατά το στάδιο της εκκαθάρισης ή πτώχευσης της Ε.Π.Ε.

2) Απόφαση τροποποίησης του καταστατικού

Η αύξηση του εταιρικού κεφαλαίου της Ε.Π.Ε. μπορεί να γίνει μόνο με τροποποίηση του εταιρικού καταστατικού, κατόπιν αποφάσεως της συνέλευσης των εταίρων, που παίρνεται με την πλειοψηφία τουλάχιστον των 3/4 του όλου αριθμού των εταίρων, του εκπροσώπου τα 3/4 του όλου εταίρου κεφαλαίου. Δεν απαιτείται ομόφωνη απόφαση της συνέλευσης των εταίρων, εκτός και αν αυτό προβλέπεται από το καταστατικό ή αν πρόκειται για αύξηση του κεφαλαίου με αύξηση της ονομαστικής αξίας των παλιών εταιρικών μεριδίων, γιατί συνεπάγεται αύξηση των υποχρεώσεων των εταίρων.

Η απόφαση μπορεί να παρθεί μόνο από την συνέλευση των εταίρων, η οποία πρέπει να καθορίζει το ποσό της αύξησης, το οποίο συνήθως ορίζεται με ακρίβεια. Μπορεί όμως να καθορίζεται ανώτατο ή κατώτατο όριο ποσού αύξησης. Η απόφαση αύξησης του κεφαλαίου πρέπει να καθορίζει τα νέα εταιρικά μερίδια κατά αριθμό και ονομαστική αξία. Παράπέρα μπορεί να ορίζει ότι τα νέα εταιρικά μερίδια θα αναληφθούν με εισφορές σε χρήμα ή σε είδος ή με μικτές εισφορές.

3) Ιδιαίτερες προϋποθέσεις σε περίπτωση λογιστικής αύξησης του κεφαλαίου

Σε περίπτωση αύξησης του κεφαλαίου με μετατροπή του αποθεματικού, αυτό που απομένει από το αποθεματικό δεν πρέπει να είναι κατώτερο του 1/3 του κεφαλαίου. Η απόφαση της συνέλευσης των εταίρων πρέπει να είναι ομόφωνη για αυτή την περίπτωση.

Η ανάληψη του νέου κεφαλαίου

1) Με αμφοτεροβαρή σύμβαση

Η ανάληψη των νέων εταιρικών μεριδίων γίνεται με αμφοτεροβαρή σύμβαση που καταρτίζεται μεταξύ εταιρείας και του αναλαμβάνοντος. Η εταιρεία υποχρεούται να εκδώσει τα εταιρικά μερίδια, ο δε αναλαμβάνων να καλύψει και να καταβάλλει την ονομαστική τους αξία.

Η ανάληψη του νέου κεφαλαίου γίνεται είτε από τους εταίρους ή τρίτους, με γραπτή δήλωση προς την εταιρεία, μέσα σε είκοσι μέρες από την ημερομηνία της απόφασης της συνέλευσης για την αύξηση του κεφαλαίου. Η πιο πάνω ανάληψη του κεφαλαίου ολοκληρώνεται με την κατάρτιση μέσα σε δέκα ημέρες από την λήξη της εικοσαήμερης προθεσμίας συμβολαιογραφικού εγγράφου μεταξύ του διαχειριστή και αυτών που ανέλαβαν τα εταιρικά μερίδια.

2) Δικαίωμα προτίμησης

Αν δεν υπάρχει αντίθετη διάταξη στο καταστατικό, κάθε εταίρος έχει δικαίωμα προτίμησης στην ανάληψη των νέων εταιρικών μεριδίων κατά το λόγο συμμετοχής του στην εταιρεία.

3) Τρόπος εξόφλησης

Η εξόφληση των εταιρικών μεριδίων δεν μπορεί να γίνει με συμψηφισμό. Ο συμψηφισμός είναι η απόσβεση αμοιβαίων απαιτήσεων μεταξύ δυο προσώπων που επέρχεται με τον συνυπολογισμό τους.

Ο συμψηφισμός διακρίνεται σε μονομερή ή αναγκαστικό συμψηφισμό και σε εκούσιο ή συμβατικό συμψηφισμό. Η νομολογία μας απαγορεύει το μονομερή συμψηφισμό. Επιτρέπει δε το συμβατικό συμψηφισμό που ανταποκρίνεται σε απαίτηση η οποία έχει λήξει και την οποία η εταιρεία έχει την δυνατότητα να καταβάλει.

Φορολογικά θέματα

Η αύξηση του κεφαλαίου της Ε.Π.Ε. υπόκειται σε φόρο ο οποίος είναι ένα τα εκατό (1%) του ποσού.

Ειδικότερα η αύξηση του κεφαλαίου της Ε.Π.Ε. μπορεί να πραγματοποιηθεί με τους εξής τρόπους:

- α) με την έκδοση νέων εταιρικών μεριδίων
- β) με την αύξηση της ονομαστικής αξίας των παλαιών εταιρικών μεριδίων
- γ) με κεφαλαιοποίηση αποθεματικών
- δ) με την συγχώνευση εταιριών
- ε) με την κεφαλαιοποίηση της πιστωτικής διαφοράς αναπροσαρμογής στοιχείων του ισολογισμού

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Για τις περιπτώσεις α, β, γ θα έχουμε την εξής λογιστική απεικόνιση:

33.03 Εταίροι λογ. καλύψεως αυξήσεως Ε.Κ.	XXXX	
40.06 Εταιρικό κεφάλαιο		XXXX
Κάλυψη		
XXXX Λογ/σμοί Εισφερόμενων στοιχείων	XXXX	
33.03 Εταίροι λογ/σμος καλύψεως αύξησης Ε.Κ.		XXXX
Καταβολή		
Εάν γίνεται κεφαλαιοποίηση αποδεματικού θα έχουμε:		
33.03 Εταίροι λογ/σμος καλύψεως αύξησης Ε.Κ.	XXXX	
40.06 Εταιρικό κεφάλαιο		XXXX
41.05 Έκτακτα αποθεματικά	XXXX	
33.03 Εταίροι λογ/σμος καλύψεως αύξησης Ε.Κ.		XXXX
Καταβολή		

Όσον αφορά την κεφαλαιοποίηση του τακτικού Αποδεματικού διευκρινίζουμε ότι το ποσό που υπερβαίνει το ελάχιστο όριο που ορίζεται από το νόμο μπορεί να κεφαλαιοποιηθεί. Ο νόμος 3190 στο άρθρο 24 ορίζει ότι παρακρατείται κάθε χρόνο τουλάχιστον το 1/20 των κερδών (5%) για σχηματισμό του Τ.Α. Η παρακράτηση αυτή παύει να είναι υποχρεωτική όταν το αποδεματικό φθάσει το 1/3 του κεφαλαίου.

14. Μείωση εταιρικού κεφαλαίου

Μείωση είναι ο περιορισμός των πηγών εγγύησης της Ε.Π.Ε. για τους συναλλασσόμενους τρίτους με ταυτόχρονη σμίκρυνση της εταιρικής

περιουσίας. Η μείωση αυτή διακρίνεται σε προαιρετική και σε υποχρεωτική. Η μείωση του εταιρικού κεφαλαίου είναι προαιρετική για την εταιρεία. Έχει πρακτική εφαρμογή μόνο στην ύπαρξη πλεονάζοντος κεφαλαίου, το οποίο θα επιστραφεί στους εταίρους κατά αναλογία συμμετοχής. Επίσης προαιρετική μείωση έχουμε λόγω ζημιών. Η περίπτωση αυτή προκύπτει όταν δεν υπάρχει υποχρέωση των εταίρων για συμπληρωματικές εισφορές. Η ζημιά όμως δεν θα φθάσει το 1/2 του κεφαλαίου γιατί τότε πρέπει να γίνει υποχρεωτική μείωση.

Υποχρεωτική μείωση

Η μείωση του εταιρικού κεφαλαίου είναι υποχρεωτική σε δυο περιπτώσεις:

- α) Την εξόδου εταίρου
- β) Της εξόδου του 1/2 του εταιρικού κεφαλαίου.

Για την περίπτωση της υποχρεωτικής μείωσης του κεφαλαίου πρέπει να συντρέχουν οι εξής όροι:

- α) Τροποποίηση του εταιρικού καταστατικού.
- β) Απόφαση της συνέλευσης των εταίρων.

Η μείωση αποφασίζεται από την συνέλευση των εταίρων που λαμβάνεται με την πλειοψηφία των 3/4 του όλου αριθμού των εταίρων που εκπροσωπούν τα 3/4 του όλου εταιρικού κεφαλαίου. Στην απόφαση πρέπει να αναφέρεται ο σκοπός της μείωσης, το ποσό της, καθώς και ο τρόπος που θα πραγματοποιηθεί.

βα) Μείωση σε περίπτωση απώλειας του κεφαλαίου

Σε περίπτωση απώλειας του 1/2 του Ε.Κ. οι διαχειριστές υποχρεούνται να συγκαλέσουν την συνέλευση των εταίρων, με θέμα ημερησίας διάταξης την διάλυση της εταιρείας ή την μείωση του κεφαλαίου της. Αν δεν συγκληθεί η γενική συνέλευση μέσα σε εύλογο χρόνο ή δε ληφθεί απόφαση, κάθε ενδιαφερόμενος που έχει έννομο συμφέρον μπορεί να ζητήσει από το αρμόδιο δικαστήριο την διάλυση της Ε.Π.Ε. Αρμόδιο δικαστήριο είναι το Πολυμελές Πρωτοδικείο

ββ) Μείωση σε περίπτωση εξόδου εταίρου

Αν δεν ληφθεί απόφαση από την συνέλευση περί μείωσης του κεφαλαίου, μέσα σε 15 ημέρες από την κοινοποίηση προς την εταιρεία της απόφασης του Μονομελούς Πρωτοδικείου, που προσδιορίζει την αξία της μερίδας συμμετοχής του εξερχόμενου εταίρου ή αν υλοποιηθεί μέσα σε εύλογο χρόνο η διαδικασία, ο εξερχόμενος εταίρος έχει δικαίωμα από το δικαστήριο να ζητήσει τη διάλυση της εταιρείας.

γ) Δημοσίευση της απόφασης της συνέλευσης

Περίληψη της απόφασης της συνέλευσης των εταίρων περί μείωσης του κεφαλαίου πρέπει να γίνει δημοσίευση στο δελτίο των Ανωνύμων Εταιρειών και Ε.Π.Ε. και δυο φορές σε μια τουλάχιστον ημερήσια εφημερίδα που εκδίδεται στην έδρα της εταιρείας.

δ) Έλλειψη αντίρρησης των δανειστών

Οι διατυπώσεις για την τροποποίηση του καταστατικού μπορούν να γίνουν μόνο όταν κανείς εταιρικός δανειστής δεν προβάλλει γραπτά προς

την εταιρεία τις αντιρρήσεις του μέσα σε δυο μήνες από την παραπάνω δημοσίευση.

ε) Απαγόρευση μείωσης κάτω από 250.000 δρχ.

στ) Δημοσιότητα της τροποποίησης του καταστατικού

Αν συντρέχουν αυτές οι προϋποθέσεις για την μείωση του κεφαλαίου τότε η μείωση μπορεί να γίνει:

α) Λόγω εξόδου ή αποκλεισμού εταίρου

Η έξοδος του εταίρου μπορεί να επιέλθει α) από διάταξη του νόμου 3190/55, είτε β) για λόγους που προβλέπει το καταστατικό. Στην πρώτη περίπτωση ο νόμος παρέχει στον εταίρο το δικαίωμα να εξέλθει από την εταιρεία σε περίπτωση:

- Ύπαρξης σπουδαίου λόγου (ασθένεια, στράτευση κλπ).
- Μεταβολής του αντικειμένου της εταιρείας

Για οποιονδήποτε από τους παραπάνω λόγους, ο εταίρος εξέρχεται από την εταιρεία, η πραγματική αξία της εταιρικής μερίδας προσδιορίζεται με απόφαση του Προέδρου των Πρωτοδικών.

Επίσης το καταστατικό μπορεί να καθορίσει περιπτώσεις που χωρίς να συνιστούν τον κατά νόμο «σπουδαίο λόγο», θα δίνουν στους εταίρους το δικαίωμα να εξέλθουν από την εταιρεία.

β) Μείωση λόγω απώλειας του 1/2 του κεφαλαίου

Κατά τον νόμο (άρθρο 45) σε περίπτωση απώλειας του 1/2 του εταιρικού κεφαλαίου, οι διαχειριστές είναι υποχρεωμένοι να συγκαλέσουν την

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

συνέλευση για να αποφασίσει την διάλυση της εταιρείας ή την μείωση του κεφαλαίου (όχι όμως κάτω από 200.000).

Από τεχνική άποψη, η μείωση του εταιρικού κεφαλαίου μπορεί να γίνει:

- α) Είτε με μείωση της ονομαστικής αξίας όλων των μεριδίων
- β) Είτε με μείωση του αριθμού των μεριδίων
- γ) Είτε ταυτόχρονα με μείωση της ονομαστικής αξίας των μεριδίων και με μείωση του αριθμού τους.

Η λογιστική απεικόνιση της προαιρετικής μείωσης του Ε.Κ. είναι η εξής:

40.06 Εταιρικό κεφάλαιο	XXXX
33.07 Δοσοληπτική λογ. Εταίρων	XXXX
33.07 Δοσοληπτική λογ. Εταίρων	XXXX
42.01 Υπολογισμός ζημιών	XXXX (περίπτωση ζημιάς)
ή	
3800 Ταμείο	XXXX (απόσυρση πλεοναζόντων κεφαλαίων)

Η λογιστική απεικόνιση της αναγκαστικής μείωσης του Ε.Κ. είναι η εξής:

Αν η μείωση του κεφαλαίου γίνεται λόγω αποχώρησης εταίρου η αξία του μεριδίου μπορεί να είναι διαφορετική από την ονομαστική αξία του.

Αν π.χ. εξέρχεται ο εταίρος Γ κάτοχος 10 εταιρικών μεριδίων ονομαστικής αξίας 40.000 το καθένα, δηλαδή η εταιρική μερίδα είναι 400.000, η αξία κάθε μεριδίου καθορίστηκε στις 50.000 δρχ. θα έχουμε:

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

40.06 Εταιρικό κεφάλαιο 400.000

16.00 Υπεραξία επιχειρήσεων 100.000

ή

81.00

33.03 Δοσοληπτικοί λογ. Εταίρων 500.000

Αν η διαφορά είναι χρεωστική πρέπει να μεταφερθεί στα έκτακτα έξοδα 81.00. Εάν είναι πιστωτική τότε θα εμφανισθεί στον 81.01 έκτακτα και ανόργανα έσοδα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΔΙΑΛΥΣΗ ΚΑΙ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ ΤΗΣ Ε.Π.Ε.

ΔΙΑΛΥΣΗ ΤΗΣ Ε.Π.Ε.

Λόγοι λύσης της Ε.Π.Ε.

Οι εταιρείες περιορισμένης ευθύνης διαλύονται για τους παρακάτω λόγους:

- α) Σε κάθε περίπτωση που προβλέπεται από το νόμο ή το καταστατικό της εταιρείας.
- β) Με απόφαση της συνέλευσης των εταίρων που λαμβάνεται, αν δεν ορίζεται αλλιώς στο καταστατικό, από πλειοψηφία των τριών τετάρτων του όλου αριθμού των εταίρων που να εκπροσωπούν τα τρία τέταρτα του όλου εταιρικού κεφαλαίου.
- γ) Με δικαστική απόφαση για σπουδαίο λόγο, κατόπιν αιτήσεως κάποιου, ή κάποιων εταίρων που εκπροσωπούν τουλάχιστον το ένα δέκατο του εταιρικού κεφαλαίου.
- δ) Με την κήρυξη της εταιρείας σε πτώχευση.
- ε) Με δικαστική απόφαση, κατόπιν αιτήσεως καθενός που έχει έννομο συμφέρον, σε περίπτωση που όλα τα εταιρικά μερίδια συγκεντρωθούν στα χέρια ενός προσώπου.

ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ ΤΗΣ Ε.Π.Ε.

Στάδιο εκκαθάρισης

Μόλις λυθεί η Ε.Π.Ε. για οποιοδήποτε λόγο, εκτός της περιπτώσεως που λύεται λόγω πτώχευσης, ακολουθείτο στάδιο της εκκαθάρισης (άρθρο 46 παρ. 1 του Ν. 3190/55).

Το στάδιο αυτό είναι μεταβατικό και τελικός σκοπός είναι η ρευστοποίηση της περιουσίας, η εξόφληση των πιστωτών, ο διακανονισμός όλων των υποθέσεων και η διανομή του τυχόν πλεονάσματος-υπολοίπων της περιουσίας στους εταίρους.

Όσοι να περατωθεί η εκκαθάριση και η διανομή της απομένουσας μετά την εκκαθάριση της εταιρείας, η Ε.Π.Ε. θεωρείται ότι εξακολουθεί να λειτουργεί για τις ανάγκες της εκκαθάρισης.

Η Ε.Π.Ε. κατά το στάδιο της εκκαθάρισης διατηρεί την επωνυμία της στην οποία όμως προστίθενται οι λέξεις «Υπό εκκαθάριση».

Η γενική συνέλευση των εταίρων διατηρεί τα κυριαρχικά της δικαιώματα σε όλη τη διάρκεια της εκκαθάρισης.

Εκκαθαριστές και ανάκληση αυτών

Την εκκαθάριση της εταιρείας διενεργούν ένας ή περισσότεροι εκκαθαριστές, των οποίων τα καθήκοντα αρχίζουν από τη στιγμή που

ελήφθη η απόφαση για διάλυση, οπότε και παύει η εξουσία των μέχρι τότε διαχειριστών της εταιρείας.

Σύμφωνα με άρθρο 47 παρ. 1 του νόμου 3190/55, η εκκαθάριση ενεργείται από τους διαχειριστές, εκτός αν αλλιώς ορίζεται στο καταστατικό ή αν αλλιώς αποφάσισε η συνέλευση των εταίρων.

Οι εκκαθαριστές, όπως ορίζει το άρθρο 49 παρ. 1 του νόμου 3190/55, εκπροσωπούν την Ε.Π.Ε. και υπογράφουν γι' αυτή κάτω από την εταιρική επωνυμία δηλαδή όπως οι διαχειριστές.

Οι διορισμένοι από το καταστατικό εκκαθαριστές ανακαλούνται, για σπουδαίο λόγο, με δικαστική απόφαση εφόσον προηγουμένως έχει ληφθεί σχετική απόφαση της συνέλευσης των εταίρων.

Οι εκκαθαριστές που διορίζονται με απόφαση της γενικής συνέλευσης των εταίρων μπορούν να ανακληθούν οποτεδήποτε, πάλι με τον ίδιο τρόπο. Το ίδιο μπορεί να ανακληθούν και οι διαχειριστές που εκτελούν χρέη εκκαθαριστών κατά την παρ. 1 του άρθρου 47 του νόμου 3190/55.

Οι διορισμένοι από τη συνέλευση των εταίρων εκκαθαριστές μπορεί να ανακληθούν, με δικαστική απόφαση, κατόπιν αιτήσεως που εκπροσωπούν το 1/10 τουλάχιστον του εταιρικού κεφαλαίου, για σπουδαίο λόγο.

Ο διορισμός ή και η ανάκληση των εκκαθαριστών για οποιοδήποτε λόγο, με τα στοιχεία της ταυτότητας τους, υπόκειται στις διατυπώσεις δημοσιότητας του άρθρου 8 του νόμου 3190/55. Στις ίδιες διατυπώσεις υπόκειται και ο τρόπος άσκησης της εξουσίας των εκκαθαριστών (άρθρο 47 παρ. 5 του νόμου 3190/55, όπως προστέθηκε με το άρθρο 14 του Π.Δ. 419/86).

Απογραφή και ισολογισμός εκκαθάρισης

Οι εκκαθαριστές μόλις αναλάβουν τα καθήκοντά τους οφείλουν να πραγματοποιήσουν απογραφή της εταιρικής περιουσίας και να συντάξουν το αρχικό ισολογισμό εκκαθάρισης, που δημοσιεύεται στην εφημερίδα της κυβερνήσεως.

Εφόσον το καθεστώς της εκκαθάρισης εξακολουθεί α υφίσταται οι εκκαθαριστές στο τέλος κάθε χρόνου είναι υποχρεωμένοι να καταρτίζουν ισολογισμό όπως ακριβώς θα γινότανε αν η εταιρεία λειτουργούσε κανονικά.

Μετά το τέλος της εκκαθάρισης, οι εκκαθαριστές συντάσσουν τον τελικό ισολογισμό εκκαθάρισης τον οποίο υποβάλλουν στη γενική συνέλευση των εταίρων για έγκριση.

Το προϊόν της εκκαθάρισης που απομένει, έπειτα από την εξόφληση όλων των υποχρεώσεων της εταιρείας, διανέμεται στους εταίρους ανάλογα με το ποσοστό συμμετοχής τους σε αυτά.

Όλοι οι ισολογισμοί δημοσιεύονται στην εφημερίδα της κυβερνήσεως.

Λογιστικές εγγραφές εκκαθάρισης

Οι λογιστικές εγγραφές μπορούν να υπαχθούν σε τρεις ομάδες:

- a) Στις εγγραφές που θα εμφανίσουν τις διαφορές εκτίμησης, οι οποίες προκύπτουν από τη σύνταξη της αρχικής απογραφής των εκκαθαριστών (αρχικός ισολογισμός).

- β) Στις εγγραφές που θα εμφανίσουν τις απαραίτητες οικονομικές πράξεις, που διενεργήθηκαν από τη στιγμή κατά την οποία συντάχθηκε ο αρχικός ισολογισμός μέχρι τον τελικό ισολογισμό (στάδιο ρευστοποίησης).
- γ) Στις εγγραφές σύνταξης του τελικού ισολογισμού εκκαθάρισης και της διανομής του τυχόν απομένοντος υπολοίπου της εταιρικής περιουσίας, μετά βέβαια την εξόφληση των πιστωτών της εταιρείας και την απόδοση των εισφορών των εταίρων, το οποίο αποτελεί και το κέρδος με το οποίο έκλεισε η εκκαθάριση.

Εάν εξοφληθούν όλοι οι πιστωτές της εταιρείας αλλά το απομένον υπόλοιπο δεν επαρκεί για την απόδοση των εισφορών των εταίρων, είναι προφανές ζημιά και το προϊόν της ρευστοποίησης δεν επαρκεί ώστε να εξοφληθούν οι πιστωτές τότε βαρύνονται οι ίδιοι αφού οι εταίροι ευθύνονται μέχρι του ποσού της εισφοράς τους στο εταιρικό κεφάλαιο.

Παράδειγμα λογιστικής εκκαθάρισης

Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης, στην οποία μετέχουν ο Α και ο Β εταίρος με ποσοστό συμμετοχής 50% στο εταιρικό κεφάλαιο ο καθένας λύεται την 31/1 κατά έναν από τους αναπτυχθέντες τρόπους, πλην αυτόν της πτώχευσης, και εισέρχεται στο στάδιο της εκκαθάρισης.

Με βάση τα στοιχεία των λογιστικών της βιβλίων και το σχετικό ισοζύγιο προκύπτει ο παρακάτω ισολογισμός.

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			ΠΑΘΗΤΙΚΟ	
ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ	6.000.000		ΕΤΑΙΡΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ	5.000.000
Μείον αποσβέσεις	<u>2.000.000</u>	4.000.000	ΤΡΑΠΕΖΕΣ	3.000.000
ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΑ		3.200.000	ΠΙΣΤΩΤΕΣ	2.000.000
Εμπορ/μα Α'	1.200.000			
Εμπορ/μα Β'	2.000.000			
ΠΕΛΑΤΕΣ		2.000.000		
Πελάτης Α'	1.400.000			
Πελάτης Β'	<u>600.000</u>			
ΓΡΑΜΜΑΤΙΑ ΕΙΣΠΡ.		500.000		
ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ		300.000		
Ταμείο	<u>300.000</u>			
		10.000.000		10.000.000

Στο παράδειγμα αυτό θεωρήθηκε ότι δεν υπάρχουν λογαριασμοί εξόδων με υπόλοιπα

Τα επί μέρους στάδια της εκκαθάρισης είναι:

Α) Απογραφή και αρχικός ισολογισμός

Οι εκκαθαριστές μόλις αναλάβουν τα καθήκοντά τους θα συντάξουν απογραφή και βάσει αυτής τον αρχικό ισολογισμό εκκαθάρισης. Κατά τη διενέργεια της απογραφής οι εκκαθαριστές καταμετρούν, αποτιμούν και καταγράφουν όλα τα στοιχεία του ενεργητικού και του παθητικού.

Έστω ότι η απογραφή έδωσε τα εξής:

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Ενεργητικό

Μηχανήματα	9.000.000	
Μείον Αποσβέσεις	<u>2.000.000</u>	7.000.000
ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΑ		3.000.000
Εμπόρευμα Α'	1.150.000	
Εμπόρευμα Β'	<u>1.850.000</u>	
ΠΕΛΑΤΕΣ		1.700.000
Πελάτης Α'	1.100.000	
Πελάτης Β'	<u>600.000</u>	
Γραμμάτια Εισπρακτέα		450.000
Ταμείο		<u>300.000</u>
		<u>12.450.000</u>

Παθητικό

Εταιρικό κεφάλαιο	5.000.000
Τράπεζες-Βραχυπρ.	3.200.000
Υποχ/σεις	
Πιστωτές	<u>2.000.000</u>
	<u>10.200.000</u>

Με βάση τα δεδομένα της παραπάνω απογραφής θα γίνουν οι απαραίτητες λογιστικές εγγραφές των λογιστικών βιβλίων της εταιρείας και θα είναι οι εξής:

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

31/1		
12 ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ	2.000.000	
12.99 Αποσβεσμένα μηχανήματα		
12. ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ		2.000.000
12.00 Μηχανήματα		
Μεταφορά υπολοίπου αποσβέσεων στον κύριο λογαριασμό		
31/1		
12 ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ	3.000.000	
12.00 Μηχανήματα		
ΆΠΟΤ/ΤΑ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗΣ		3.000.000
Διαφορές εκτίμησης		
Υπεραξία μηχ/των διαπιστωθείσα κατά την απογραφή των εκκαθαριστών		
31/1		
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗΣ	200.000	
Διαφορές εκτίμησης		
20. ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΑ		200.000
20.00 Εμπόρευμα Α' 50.000		
20.01 Εμπόρευμα Β' 150.000		
Διαπιστωθείσα μείωση της αξίας των εμπορ/των απογραφής εκκαθαριστών		
31/1		
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗΣ	300.000	
Διαφορές Εκτίμησης		
30 ΠΕΛΑΤΕΣ		300.000
30.97 Πελάτες Επισφαλείς		
30.97.00 Πελάτης Α' 300.000		
Μέρος αξίας οφειλής κριθείσα ως ανεπίδεκτη είσπραξης από τους εκκαθαριστές		

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

31/1		
31. ΓΡΑΜΜΑΤΙΑ ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ	50.000	
31.06 Με δεδουλευτοι τόκοι γραμμ. εισπρ.		
31 ΓΡΑΜΜΑΤΙΑ ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ		50.000
31.00 Γραμ/τια εισπρ. Χαρτ.		
Υπολογισμός μη δεδουλευμένων τόκων γραμματίων εισπρακτέων από εκκαθ/στές		
31/1		
65 ΤΟΚΟΙ ΚΑΙ ΣΥΝΑΦΗ ΕΞΟΔΑ	200.000	
65.01 Τόκοι και έξοδα βραχυπρ-τραπ. υποχρ.		
52. ΤΡΑΠΕΖΕΣ-ΒΡΑΧΥΠΡ. ΥΠΟΧΡ.		200.000
52.00 Τράπεζα Α' 200.000		
Τόκοι δανείου από 1/1-31/1		

Μετά τις παραπάνω εγγραφές θα συνταχθεί νέο ισοζύγιο και ο αρχικός ισολογισμός εκκαθάρισης.

ΑΡΧΙΚΟΣ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗΣ

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ		ΠΑΘΗΤΙΚΟ	
12 ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ	7.000.000	40 ΕΤΑΙΡΙΚΟ ΚΕ- ΦΑΛΛΙΟ	5.000.000
20 ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΑ	3.000.000	52 ΤΡΑΠΕΖΕΣ	3.200.000
Εμπορ/μα Α'	1.150.000	53 ΠΙΣΤΩΤΕΣ	2.000.000
Εμπορ/μα Β'	<u>1.850.000</u>	ΑΠΟΤΕΛΤΑ ΕΚΚΑΘ/ΣΗΣ	2.300.000
30 ΠΕΛΑΤΕΣ	1.700.000		
Πελάτης Α'	1.100.000		
Πελάτης Β'	<u>600.000</u>		
31 ΓΡΑΜΜΑΤΙΑ ΕΙΣΠΡ.	500.000		
38. ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ	300.000		
Ταμείο	<u>300.000</u>		
65 ΤΟΚΟΙ ΚΑΙ ΣΥΝΑΦΗ ΕΞΟΔΑ	<u>200.000</u>		
	<u>12.700.000</u>		<u>12.700.000</u>

Τη σύνταξη του αρχικού ισολογισμού εκκαθάρισης ακολουθεί η ρευστοποίηση του ενεργητικού και η εξόφληση των πιστωτών και γενικά η τακτοποίηση όλων των εκκρεμών οικονομικών θεμάτων, εκτός της διανομής που αποτελεί το τελευταίο στάδιο της εκκαθάρισης.

Έστω κατά την ρευστοποίηση του ενεργητικού στο παραπάνω παράδειγμα τα μηχανήματα εκποιήθηκαν αντί 8.000.000 δρχ. και τα εμπορεύματα αντί 2.750.000 δρχ. πλέον 18% για αξία Φ.Π.Α. Από τον πελάτη Α εισπράχθηκαν 1.000.000 δρχ., από τον πελάτη Β' 600.000 δρχ.

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

και από τα γραμμάτια εισπρακτέα 480.000 δρχ. Τα συνολικά έξοδα της εκκαθάρισης ανήλθαν σε 1.000.000 δρχ. και καταβλήθηκαν μετρητοίς.

Οι λογιστικές εγγραφές που θα ακολουθήσουν θα έχουν ως εξής:

38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ	9.440.000	
38.00 Ταμείο		
12. ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ		7.000.000
12.00 Μηχανήματα		
ΑΠΟΤΕΠ/ΤΑ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗΣ		1.000.000
Κέρδη εκποίησης μηχαν.		
54. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΦΟΡΟΥΣ		1.440.000
54.00 Φ.Π.Α.		
Πώληση μηχ/των ως τιμ No....		
38. ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ	3.245.000	
38.00 Ταμείο		
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗΣ	250.000	
Ζημιά εκποίησης εμπορ/των		
20 ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΑ		3.000.000
20.00 Εμπορ Α' 1.150.000		
02.01 Εμπορ. Β' 1.850.000		
54. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΦΟΡΟΥΣ		495.000
34.00 Φ.Π.Α.		
Πώληση εμπορ/των ως τιμ. No....		
38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ	1.600.000	
38.00 Ταμείο		
ΑΠΟΤΕΠ/ΤΑ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗΣ	100.000	

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Ζημιά από ανεπίδ. Εισπρ. πελάτες		
30. ΠΕΛΑΤΕΣ		1.700.000
30.00 Πελάτης Α' 1.100.000		
30.01 Πελάτης Β' 600.000		
Είσπραξη από πελάτες		
38. ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ	480.000	
38.00 Ταμείο		
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗΣ	20.000	
Ζημιά από ανεπίδ. Εισπρ. γραμμ. εισπρ.		
31 ΓΡΑΜΜΑΤΙΑ ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ		500.000
31.00 Γραμμάτια εισπρ. χαρτοφ.		
Είσπραξη γραμματίων πλην ενός 20.000 δρχ.		
31 ΓΡΑΜΜΑΤΙΑ ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ	50.000	
31.00 Γραμμάτια εισπρ. στο χαρτοφυλάκιο		
31. ΓΡΑΜΜΑΤΙΑ ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ		50.000
31.06 Μη δεδουλ. τόκοι γραμμ.		
Μεταφορά		
30 ΠΕΛΑΤΕΣ	300.000	
30.97 Πελάτες επισφαλείς		
30.97.00 Πελάτης Α'		
30 ΠΕΛΑΤΕΣ		300.000
30.00 Πελάτης Α'		
Μεταφορά		
64. ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΞΟΔΑ	1.000.000	
38. ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ		1.000.000

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

38.00 Ταμείο		
Πληρωμή διαφόρων εξόδων εκκαθάρισης		
54. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΦΟΡΟΥΣ	1.935.000	
54.00 Φ.Π.Α.		
38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ		1.935.000
38.00 Ταμείο		
Απόδοση οφειλομένου Φ.Π.Α.		
52 ΤΡΑΠΕΖΕΣ-ΒΡΑΧΥΠΡ. ΥΠΟΧΡ.	3.200.000	
52.00 Τράπεζα Α'		
53 ΠΙΣΤΩΤΕΣ	2.000.000	
38. ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ		5.200.000
38.00 Ταμείο		
Εξόφληση υποχρεώσεων		
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗΣ	1.200.000	
Έξοδα εκκαθάρισης		
64. ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΞΟΔΑ		1.000.000
65. ΤΟΚΟΙ ΚΑΙ ΣΥΝΑΦΗ ΕΞΟΔΑ		200.000
65.01 Τόκοι-έξοδα βραχυπρ. τραπεζικών υποχρεωσ.		
Μεταφορά διαφόρων εξόδων εκκαθάρισης στο λογ/σμό αποτελεσμάτων		

Μετά τις εγγραφές αυτές έχουν εξισωθεί όλοι οι λογαριασμοί, εκτός από τους λογαριασμούς:

38. ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ-40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ-87 ΑΠΟΤ/ΣΜΑΤΑ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗΣ

Οι παραπάνω λογαριασμοί μας δίνουν τον τελικό ισολογισμό εκκαθάρισης, που έχει ως εξής:

ΤΕΛΙΚΟΣ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗΣ

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ		ΠΑΘΗΤΙΚΟ	
38. ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ		40. ΕΤΑΙΡΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ	5.000.000
ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ	<u>6.930.000</u>	ΑΠΟΤ/ΣΜΑΤΑ ΕΚΚΑΘ.	<u>1.930.000</u>
	<u>6.930.000</u>		6.930.000

Ο τελικός ισολογισμός εκκαθάρισης, όπως και ο αρχικός και όλοι οι ενδιάμεσοι, εφόσον η εκκαθάριση διαρκεί πάνω από χρόνο, δημοσιεύονται στην εφημερίδα της κυβερνήσεως υποβάλλονται δε στην οικονομική εφορία μαζί με την δήλωση εισοδήματος της εταιρείας.

Τα υπό εκκαθάριση ή διαλυόμενα νομικά πρόσωπα, άρα και οι εταιρείες περιορισμένης ευθύνης, υποχρεούνται, μέσα σε ένα μήνα από τη λήξη της εκκαθάρισης, να υποβάλλουν δήλωση φορολογίας εισοδήματος για τα εισοδήματα που απέκτησαν κατά την περίοδο της εκκαθάρισης.

Σε περίπτωση παράτασης της εκκαθάρισης πάνω από ένα χρόνο υποχρεούνται να επιδώσουν το φόρο εισοδήματος και την προκαταβολή φόρου για τα εισοδήματα του κάθε χρόνου (άρθρα 11, 13 και 14 Ν.Δ. 3843/58) (άρθρα 107, 110 και 111 Ν. 2238/94). Μετά τη σύνταξη του τελικού ισολογισμού εκκαθάρισης, ακολουθεί το τελευταίο στάδιο αυτής, δηλαδή η διανομή και το κλείσιμο των βιβλίων της εταιρείας. Τα υπόλοιπα όλων των λογαριασμών, πλην των μετρητών που μεταφέρονται στους δοσοληπτικούς λογαριασμούς των εταίρων. Στο τέλος, τα μετρητά διανέμονται στους εταίρους, με χρέωση των δοσοληπτικών, οπότε κλείνουν όλοι οι λογαριασμοί και η λογιστική της διαλυόμενης εταιρείας.

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Οι εγγραφές που θα γίνουν σύμφωνα με τα στοιχεία του παραδείγματος, είναι:

40 ΕΤΑΙΡΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ	5.000.000	
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗΣ	4.000.000	
Διαφορές εκτιμ. εκκαθ/στων 3.000.000		
Κέρδη από εκποίηση μηχαν. <u>1.000.000</u>		
33 ΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		9.000.000
33.07 Δοσολ/κοι λ/σμοι εταιρών		
33.07.00 Εταίρος Α' 4.500.000		
33.07.01 Εταίρος Β' 4.500.000		
33 ΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ	2.070.000	
33.07 Δοσολ/κοι λ/σμοι εταιρών		
33.07.00 Εταίρος Α' 1.035.000		
33.07.01 Εταίρος Β' <u>1.035.000</u>		
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗΣ		2.070.000
Διαφορές εκτίμησης εκκαθαριστών 500.000		
Ζημιές από εκποίηση εμπορευμάτων 250.000		
Ζημιές από ανεπίδ. εισπράξεις πελατών 100.000		
Έξοδα εκκαθ/σης 1.200.000		
33 ΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ	6.930.000	
33.07 Δοσολ/κοι λ/σμοι εταιρών		
33.07.00 Εταίρος Α' 3.465.000		
33.07.01 Εταίρος Β' 3.465.000		
38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ		
38.00 Ταμείο		

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Με την παραπάνω εγγραφή, κάθε εταίρος έλαβε 3.465.000 δραχ., που είναι το μερίδιο από την διανομή της αξίας του υπολοίπου, το οποίο περίσσευε μετά τη ρευστοποίηση της εταιρείας. Εδώ τελείωσε το στάδιο της εκκαθάρισης και της διανομής και έχουν κλείσει (εξισωθεί) όλοι οι λογαριασμοί.